

פתרון מבחן חשבי שכר בכירים 9.2016

1. משמעות המונחים המוזכרים במבחן היא כמשמעותם בחוקים ובתקנות הרלוונטיים, בהנחיות ובכללי מס הכנסה ובהנחיות המוסד לביטוח לאומי, אלא אם כן צוין אחרת בשאלה.
2. במקרים הרלוונטיים, אם לא צוין אחרת בשאלה, העובדים והעובדות הם תושבי ישראל, רווקים בני 30, עובדים רגילים אצל מעבידם היחיד, שזו להם הכנסה יחידה והם אינם זכאים לכל הטבת מס חריגה, למעט זו המוקנית להם על פי נתוני השאלה.
3. במקרים המתאימים בפרק מס הכנסה במבחן, אם לא צוין אחרת בשאלה, יש להתחשב בנקודות זיכוי. כמו כן, חישוב מס הכנסה הנערך לבני זוג נשואים הוא חישוב נפרד, אלא אם כן צוין אחרת בשאלה.
4. אם לא צוין אחרת בשאלה, הזכויות המוקנות לעובדים ולעובדות הן הזכויות המזעריות הנובעות מהחוקים, מהתקנות ומצווי ההרחבה הרלוונטיים. פלומר, אם לא נכתב אחרת בשאלה, המעביד אינו צד להסכם קיבוצי מיוחד או כללי, אין הסדר קיבוצי, אין צו הרחבה ענפי שהוראותיו חלות על המעביד והעובדים ולא קיים הסכם עבודה אישי שהוראותיו רלוונטיות לשאלה.

מס הכנסה

<p style="text-align: right;">תלוש 1/2015 של גרג, מהנדס המכונות, פלל את הרכיבים הבאים:</p> <p>שכר משולב ₪ 17,196</p> <p>שווי שימוש ברכב צמוד ₪ 3,050</p> <p>השתתפות המעסיק במימון לימודים לתואר אקדמי שני בניהול ₪ 1,647</p> <p>גילום ההשתתפות במימון לימודים לתואר אקדמי שני בניהול ₪ 1,403</p> <p style="text-align: right;">מהו שכרו של גרג לצורך תשלום מס ("שכר ברוטו למס") בתלוש זה?</p> <p style="text-align: right;">א. 21,649 ₪</p> <p style="text-align: right;">ב. 21,893 ₪</p> <p style="text-align: right;">ג. 20,246 ₪</p> <p style="text-align: right;">ד. 23,296 ₪</p>	<p>שאלה מספר 1.</p>
פתרון	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 1, (2)2, 17 (רישא), (15)32.</p> <p>תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה).</p> <p>הנחיות מס הכנסה.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 1 לפקודה - "הכנסה חייבת" - הכנסה לאחר הניכויים, הקיזוזים והפטורים שהותרו ממנה לפי כל דין;</p> <p>לפי סעיף 2(א) לפקודת מס הכנסה, "הכנסת עבודה" היא: "השתתפות או ריווח מעבודה; כל טובת הנאה או קצובה שניתנו לעובד ממעבידו; תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו, לרבות תשלומים בשל החזקת רכב או טלפון, נסיעות לחוץ לארץ או רכישת ספרות מקצועית או ביגוד, אך למעט תשלומים קאמור המותרים לעובד כהוצאה; שוויו של שימוש ברכב או ברדיו טלפון נייד שהועמד לרשותו של העובד; והכל - בין שניתנו בכסף ובין בשווה כסף, בין שניתנו לעובד במישרין או בעקיפין או שניתנו לאחר לטובתו;"</p> <p>לפי ס' 15(32) לפקודה, בבירור הכנסתו החייבת של אדם, לא יותרו ניכויים בשל "הוצאות לימודים, לרבות הוצאות לרכישת השכלה אקדמית או לרכישת מקצוע, ולמעט הוצאות השתלמות מקצועית, שאינה לרכישת השכלה או מקצוע כאמור, לצורך שמירה על הקיים;"</p> <p style="text-align: center;">הכנסתו החייבת של גרג לצורך תשלום מס בתלוש 1/2015 -</p> <p style="text-align: center;">23,296 ₪ = 1,403 גילום מימון לימודים + 1,647 מימון לימודים + 3,050 שווי רכב + 17,196 שכר משולב</p> <p style="text-align: right;">תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p style="text-align: right;">ד</p>

<p>ב-10/2015 קיבל גרג (פועל הבנין) 3 מתנות. לרגל הולדת ילדו הבכור, קיבל 2 מתנות - האחת מהמעסיק, שערכה ועלותה 140 ₪, והשניה מחבריו לעבודה (שני פועלי הבנין העובדים איתנו), שערכה ועלותה 90 ₪. באותו החודש, קיבל מהמעסיק גם המְחָצֵת שִׁי על סך 110 ₪, לרגל ראש השנה. לא היו אלו המתנות הראשונות שגרג קיבל בשנת 2015. ב-1/2015 קיבל ממעסיקו המחאת שי על סך 150 ₪, לרגל נישואיו, וב-4/2015 קיבל ממעסיקו המחאת שי על סך 90 ₪, לרגל חג הפסח. מהו הסכום שיש לזקוף לשכרו של גרג, לצורך חישוב מס, בשל המתנות שקיבל ב-10/2015?</p> <p>א. 250 ₪ ב. 280 ₪ ג. 190 ₪ ד. 110 ₪</p>	<p>שאלה מספר 2.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 2(2), 17 (רישא), (15)32. תקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות) - תקנה (4)2. חוזר מס הכנסה 34/93 (חטיבה משפטית / ניכויים). הנחיות מס הכנסה.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>המתנה שקיבל מחבריו לעבודה, לא מהווה הכנסה אצל גרג.</p> <p>מתנות לרגל אירועים החוזרים על עצמם:</p> <p>מתנה שנותן מעסיק לעובדו לרגל אירועים החוזרים על עצמם מידי שנה, כמו מתנות לרגל חגים, ימי הולדת, שי ליום האשה וכו' - מתנות מסוג זה נחשבות הכנסת עבודה אצל העובד לפי סעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה, בין שניתנו בכסף ובין שניתנו בשווה כסף, בין שניתנו במישרין או בעקיפין.</p> <p>לפיכך, לשכרו של גרג יש לזקוף סך של 110 ₪, שווי המתנה שקיבל מהמעסיק לרגל ראש השנה.</p> <p>מתנות לרגל אירועים אישיים חד-פעמיים:</p> <p>מתנה שנותן מעסיק לעובדו לרגל אירוע אישי חד פעמי כמו נישואין, הולדת ילדים, בר/בת מצווה וכו', אינה נחשבת כהכנסה בידי העובד ובלבד שסך כל המתנות שקיבל לרגל אירועים אישיים בשנת המס לא עלה על התקרה.</p> <p>סך המתנות שגרג קיבל לרגל אירועים אישיים עד 10/2015, טרם שקיבל את המתנה לרגל הולדת בנו הבכור, היה 150 ₪ (המתנה שקיבל ב-1/2015 לרגל נישואיו). סכום זה לא עלה על הסכום שנקבע בתקנה (4)2 לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות) - 210 ₪ בשנה (בשנת המס 2015).</p> <p>לאחר שגרג קיבל את המתנה לרגל האירוע האישי ב-10/2015, סך המתנות שקיבל לרגל אירועים אישיים בשנת המס 2015 עמד על 290 ₪.</p> <p>(290 ₪ = 140 לרגל הולדת בנו הבכור + 150 לרגל נישואיו)</p> <p>סכום זה (290 ₪) עולה ב-80 ₪ על הסכום שנקבע בתקנה (4)2 לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות) - 210 ₪ בשנה (כגון ל-2015). (80 ₪ = 290 - 210)</p> <p>לפיכך, יש לזקוף לשכרו של גרג שווי בסך 80 ₪ בגין המתנה שקיבלה לרגל אירוע אישי ב-10/2015.</p> <p>לסיכום, בשל המתנות שקיבל ב-10/15, יש לזקוף לשכרו של גרג, לצורך חישוב מס, 190 ₪.</p> <p>(190 ₪ = 80 מתנה לרגל אירוע אישי + 110 מתנה לרגל ראש השנה)</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>ג</p>

<p>שאלה מספר 3.</p>	<p>נטי היא בעלת חברת הובלות. גרג מועסק אצלה כנהג שכיר, ברכב מסחרי שמשקלו הכולל המותר הוא 6,500 ק"ג (שנרשם לראשונה ב-1/2014 וסיווגו N2). מאחר שהוא נדרש לצאת לסיבוב הובלות בשעות הבוקר המוקדמות, נטי אישרה לו לנסוע ברכב האמור לביתו, בכל יום.</p> <p>האם, לפי לתקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב) יש לזקוף לשכרו של גרג שווי שימוש ברכב צמוד, בשל הרכב האמור? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. כן, מאחר שבתום שעות העבודה הרכב האמור יוצא מחוץ למקום העיסוק. ב. לא, מאחר שמשקלו הכולל המותר של הרכב האמור אינו פחות מ-3,500 ק"ג. ג. כן. כל רכב, מכל סוג וסיווג, שמוצמד לעובד, מחייב זקיפת שווי שימוש ברכב צמוד. ד. לא, אלא אם כן הרכב האמור מתאים גם להסעת נוסעים.</p>
	<p>פתרון</p>
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב) - תקנה 1 (הגדרות) תקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות רכב) - תקנה 1 (הגדרות). הנחיות מס הכנסה.</p>
<p>הסבר הפתרון</p> <p>ב</p>	<p>השאלה דנה בחובת הזקיפה של שווי השימוש ברכב, לפי תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב) בלבד.</p> <p>לפי תקנה 1 לתקנות האמורות - "רכב" - כהגדרתו בתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות רכב), התשנ"ה-1995.</p> <p>לפי תקנה 1 לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות רכב) - "רכב" - אופנוע שסיווגו L3, רכב שסיווגו M1 ורכב שסיווגו N1 כמשמעותם בתקנות התעבורה, התשכ"א-1961, למעט רכב עבודה כמשמעותו בפקודת התעבורה ולמעט רכב תפעולי, בין שבבעלותו של הנישום ובין שלא בבעלותו, ובלבד שמשקלו הכולל המותר פחות מ-3,500 ק"ג.</p> <p>משקלו הכולל המותר של הרכב האמור הוא 6,500 ק"ג. משמע, לא פחות מ-3,500 ק"ג. כלומר, הוא לא מהווה "רכב", לעניין תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב). לפיכך, לפי התקנות האמורות, לא יזקף לשכרו של גרג שווי שימוש ברכב, בשל רכב זה.</p> <p>הרחבת ההסבר: אמנם, די באמור בסיפא של תקנה 1 לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות רכב), בעניין משקלו הכולל המותר של ה"רכב" (פחות מ-3,500 ק"ג), כדי לפטור את גרג מזקיפת שווי השימוש ברכב, לפי תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב). ברם, יצויין שרכב מסחרי שמשקלו הכולל המותר עולה על 3,500 ק"ג אך אינו עולה על 12,000 ק"ג מוגדר בתקנות התעבורה כרכב שסיווגו <u>N2</u> (כפי שגם צויין, בסוגריים, בגוף השאלה), בעוד ש"רכב", לפי תקנה 1 לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות רכב) - הוא - "אופנוע שסיווגו L3, רכב שסיווגו M1 ורכב שסיווגו N1 כמשמעותם בתקנות התעבורה". כלומר, גם כרכב מסחרי שסיווגו N2, הוא לא נחשב "רכב" לעניין תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב).</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>

<p>מעבידו של גרג העמיד לרשותו טלפון סלולרי (רט"ן). לפי הסכם העבודה, בכל חודש משתתף גרג ב-45% מחשבון הרט"ן. חשבון הרט"ן ב-1/2015 עמד על 251.61 ₪. הוא הורכב מדמי שימוש בסך 215.05 ₪ ומע"מ בסך 36.56 ₪ (215.05 + 36.56 = 251.61).</p> <p>מהו שווי הרט"ן שיש לזקוף לשכרו של גרג בתלויש 1/2015 ?</p> <p>א. 69.19 ₪ ב. 8.22 ₪ ג. 12.58 ₪ ד. 0.00 ₪</p>	<p>שאלה מספר 4.</p>
<p>פתרון</p>	
	<p>סעיפים רלוונטיים</p> <p>פקודת מס הכנסה - ס' 2(2). תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברדיו טלפון נייד).</p>
<p>לפי תקנה 2 לתקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברדיו טלפון נייד) - "שווי השימוש לכל חודש ברדיו טלפון נייד שהועמד לרשות העובד, למעט רדיו טלפון קאמור שניתן להתקשר ממנו למקום העבודה בלבד, יהיה מחצית מההוצאה החודשית או 105 שקלים חדשים, לפי הנמוך, והכל בניכוי סכום ההוצאה החודשית ששילם העובד בשל אותו רדיו טלפון נייד".</p> <p>ההוצאה החודשית (ההוצאה שהוצאה בחודש בשל הרט"ן, לרבות הוצאה קבועה, דמי שימוש, מע"מ, תיבה קולית, שירותים נלווים, השתתפות העובד וכדומה) : 251.61 ₪</p> <p>הנמוך מבין מחצית ההוצאה החודשית או 105 ₪ : $\min (105 ; 251.61 / 2) = 105.00$ ₪</p> <p>סכום ההוצאה החודשית ששילם גרג : $251.61 \times 45\% = 113.22$ ₪</p> <p>שווי השימוש שיש לזקוף לשכר 1/2015 של גרג : $\max (105 - 113.22 ; 0) = 0$ ₪</p> <p>תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>ד</p>

<p>גרג, עובד אלמן בן 34, אב ל-2 ילדים שנמצאים בְּחִזְקָתוֹ וּכְלַכְלָתָם עליו: הַבְּכוֹר יליד 2/2/2012 והצעיר יליד 9/9/2014 (השניים הם ילדיהם של גרג ובת זוגו שֶׁנִּפְטְרָה). הילד הבכור הוא ילד עוור. הוא נִמְצָא בבית ולא מוחזק במוסד מיוחד. לילד אין הכנסה. גרג חי לְבַד עם ילדיו ולא מקיים מְשֻׁק בית מְשׁוֹתֵף עם יחיד אחר.</p> <p>לכמה נקודות זיכוי זכאי גרג בשנת המס 2015?</p> <p>א. 9.25 נ"ז ב. 10.25 נ"ז ג. 11.25 נ"ז ד. 12.25 נ"ז</p>	<p>שאלה מספר 5.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 40, 45. תקנות מס הכנסה (זיכוי בְּעֵד נטול יכולת זיכוי בְּעֵד הוצאות בְּשֵׁל החזקת קרוב במוסד)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>הילד הראשון יליד 2/2/2012. בשנת המס 2015 מלאו לו 3 שנים. הילד השני יליד 9/9/2014. בשנת המס 2015 מלאה לו שנה אחת. מאחר שטרם מלאו להם ארבע שנים בשנת המס 2015, נחשבים שני הילדים, לעניין ס' 40(ב) לפקודה, פְּעוּטִים. מאחר שהם ילדים במשפחה חד-הורית, נחשב כל אחד מהם "פעוט במשפחה חד-הורית". מאחר שבשנת המס טרם מלאו למי מהילדים תשע עשרה שנים, ומאחר שאימם נפטרה בשנת המס או קודם לכן, נחשב כל אחד מהם "ילד להורה אחד". לְפִי ס' 45(א) לפקודה - "יחיד תושב ישראל שהיה לו בשנת המס ילד משותק, עיוור או מפגר או שהיה לבן זוגו ילד כאמור, יובאו בחשבון בחישוב המס שלו או של בן זוגו שתי נקודות זיכוי בשל כל ילד כאמור". לְפִי ס' 45(ג) לפקודה - "יחיד יהיה זָכָאי לנקודות הזיכוי על פי סעיף קטן (א) רק אם לא קיבל זיכוי ממס עבור אותו ילד על פי סעיף 44". הילד המזכה נמצא בבית ולא מוחזק במוסד מיוחד. לפיכך, גרג לא יכול להנות מזיכוי ממס לְפִי ס' 44 עבור ילדו זה. לילד אין כל הכנסה [לְעִנְיַן תקנה 1 לתקנות מס הכנסה (זיכוי בְּעֵד נטול יכולת זיכוי בְּעֵד הוצאות בְּשֵׁל החזקת קרוב במוסד)]. לפיכך, גרג זכאי ל-2 נקודות זיכוי בשל ילדו העוור, מכח סעיף 45 לפקודה. נקודות זיכוי להן זכאי גרג בשנת 2015:</p> <p>תושב ישראל [ס' 34 לפקודה] 2.00 נ"ז נסיעות [ס' 36 לפקודה] 0.25 נ"ז נ"ז לפי ס' 40(ב)(1) לפקודה: שתי נקודות זיכוי בשל כל ילד החל בשנת המס שלאחר שנת לידתו ועד לשנת המס שבה מלאו לו חמש שנים 4.00 נ"ז = 2 נ"ז × 2 ילדים נ"ז לפי ס' 40(ב)(א1) לפקודה: 2 נ"ז בשל פעוט בשנת המס שלאחר שנת לידתו [ס' 40(ב)(א1) לפקודה] 2.00 נ"ז נ"ז אחת בשל פעוט בשנת המס שבה מלאו לו 3 שנים [ס' 40(ב)(א1) לפקודה] 1.00 נ"ז נ"ז לפי ס' 40(ב)(ב1) לפקודה: נ"ז אחת להורה במשפחה חד-הורית שבה "ילד להורה אחד", כשאותו הורה זכאי לנקודות זיכוי לפי ס' 40(ב)(1) 1.00 נ"ז ילד נטול יכולת (לפי ס' 45 לפקודה) <u>2.00 נ"ז</u> סה"כ נקודות זיכוי <u>12.25 נ"ז</u></p> <p>תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>ד</p>

<p>שאלה מספר 6.</p>	<p>הכנסתה של נטי, בת ה-46, בשנת 2015 - 161,610 ₪, הורכבה מהסכומים שלהלן:</p> <p>1. משכורת יסוד (הכנסה מבוטחת) 106,641 ₪ 2. דמי אבטלה מהמוסד לביטוח לאומי (לפי פרק ביטוח אבטלה בחוק הרלוונטי) 19,422 ₪ 3. מענק הון שנתקבל עקב פרישה, פטור ממס (לפי ס' 9(א) לפקודה) 35,547 ₪</p> <p>מאחר ששילמה 5,865 ₪ לקופת גמל לקיצבה, לשם שמירת זכות הפנסיה שלה, הותר לה, בשנת 2015, זיכוי ממס בסך 2,052 ₪, לפי סעיף 45 לפקודה. בשנה זו (2015), נוכח מהכנסתה מס הכנסה בסך 8,446 ₪ (לפי ס' 121 ו-164 לפקודה).</p> <p>מהי "הכנסה חייבת" של נטי בשנת 2015?</p> <p>א. 117,617 ₪ ב. 126,063 ₪ ג. 106,641 ₪ ד. 153,164 ₪</p>
	פתרון
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>פקודת מס הכנסה - ס' 1, (2)2, (5)2, 9(א7).</p> <p>חוק הביטוח הלאומי - ס' 177.</p>
<p>הסבר הפתרון</p> <p style="text-align: right;">ב</p>	<p>זיכויים, הניתנים מכוח ס' 34, 36, 36א (נקודות זיכוי), כמו גם זיכוי לפי ס' 45 לפקודה - כל אלה זיכויי מס המובאים בחשבון כנגד המס לאותה שנה. כלומר, הם מופחתים מהמס שעל נטי לשלם לאותה שנה.</p> <p>דמי האבטלה שקיבלה נטי (לפי פרק ביטוח אבטלה בחוק הרלוונטי), הם קיצבה חבת-מס המשתלמת מאת המוסד לביטוח לאומי [לפי ס' 177 לחוק הביטוח הלאומי - "מדמי האבטלה ינכה המוסד במקור מס הכנסה לפי הוראות סעיפים 164 ו-243 לפקודת מס הכנסה והתקנות לפיה"ן].</p> <p>לפי ס' 1 לפקודה - "הכנסה חייבת" - הכנסה לאחר הניכויים, הקיזוזים והפטורים שהותרו ממנה לפי כל דין;</p> <p>כלומר, "הכנסה חייבת" של נטי היא ההכנסה לאחר הפטור, בסך 35,547 ₪, שהותר לה לפי ס' 9(א7) לפקודה -</p> <p>126,063 ₪ = 35,547 ₪ מענק שנתקבל עקב פרישה, פטור ממס לפי ס' 9(א7) לפק' - 161,610 ₪ הכנסה</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>

<p>גרג קיבל הלוואה ממעבידו. ההלוואה לא צמודה למדד והיא נושאת ריבית של 2.00% לשנה. בחודש 6/2015, הוא תקופת הזקיקה, עומדת יתרת ההלוואה על 7,780 ₪ [למען הסר ספק, קרן ההלוואה מוחזרת בתשלום אחד ב-1/12/2015].</p> <p>אם שיעור הריבית לעניין סעיף 3(ט) לפקודה הוא 4.07% לשנה ואם המדד עלה ב-0.3% בתקופת הזקיקה (חודש 6/2015), מהו סכום שווי הריבית שיש לזקוף לשכרו של גרג, בגין ההלוואה בתקופה זו (6/2015)? (התעלמו מעניין המע"מ בחישוביכם)</p> <p>א. 10.55 ₪ ב. 13.24 ₪ ג. 0.00 ₪ ד. 36.58 ₪</p>	<p>שאלה מספר 7.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>ס' 3(ט) לפקודת מס הכנסה תקנות מס הכנסה (קביעת שיעור ריבית)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>הסבר הפתרון</p> <p>א</p> <p>על פי סעיף 3(ט) לפקודה, הנחה בריבית על הלוואה שקיבל עובד ממעבידו, מהווה הכנסה מעבודה. ההכנסה היא ההפרש שבין הריבית הקבועה בתקנות לבין הריבית ששילם העובד.</p> <p>לפי תקנה 2(א)(1) לתקנות מס הכנסה (קביעת שיעור ריבית), נכון לשנת המס 2015 - "שיעור הריבית לעניין סעיף 3(ט) לפקודה יהיה 4.07% המוכפלים במספר הימים בתקופת הזקיקה ומחולקים בשלוש מאות שישים וחמש".</p> <p>לפי תקנה 2(ב) לתקנות האמורות - "על אף האמור בתקנת משנה (א), שיעור הריבית לעניין סעיף 3(ט) לפקודה, לגבי הלוואה שניתנה לעובד ממעביד שאינו חבר-בני-אדם שהעובד הוא בעל שליטה בו, יהא שיעור עליית המדד, ובלבד שסך יתרות קרן ההלוואות של העובד בתקופת הזקיקה אינה עולה על 7,800 שקלים חדשים".</p> <p>יתרת ההלוואה בתקופת הזקיקה לא עולה על סכום ההלוואה לענין 3(ט) שחל עליו רק שיעור עליית המדד. $7,780$ יתרת ההלוואה $\geq 7,800$ סכום הלוואה שחל עליו רק שיעור עליית המדד</p> <p>מספר הימים בתקופת הזקיקה, חודש 6/2015 - 30.</p> <p>הריבית הנדרשת לפי התקנות:</p> <p>23.34 ₪ = 0.3% שיעור עליית המדד בתקופת הזקיקה $\times 7,780$ ₪</p> <p>הסכום ששילם גרג:</p> <p>12.79 ₪ = $[30 / 365 \text{ ימים בתקופת הזקיקה} \times 2.00\% \text{ ריבית}] \times 7,780$ ₪</p> <p>הסכום ששילם גרג (12.79 ₪), קטן מהסכום הנדרש לפי התקנות (23.34 ₪).</p> <p>12.79 חוייב בתקופת הזקיקה > 23.34 מינימום על פי התקנות</p> <p>לפיכך, יזקף לשכרו של גרג שווי ריבית בסך של 10.55 ₪ בגין ההלוואה בתקופת הזקיקה.</p> <p>10.55 ₪ = 12.79 סכום ששילם גרג - 23.34 ריבית נדרשת לפי התקנות</p> <p>תשובה א.</p>	

<p>גרג, נכה 100% מלידה (נכות יציבה), התחיל לעבוד ב-1/2/2015 במשכורת של 56,730 ₪ בחודש. משכורת זו, שקיבל בכל אחד מחודשי עבודתו בשנת המס, היתה הכנסתו היחידה.</p> <p>מהו הפטור המרבי לפי ס' 9(5) לפקודה שגרג יכול לנצל בשנת המס 2015?</p> <p>א. 562,218 ₪ ב. 73,560 ₪ ג. 614,400 ₪ ד. 571,030 ₪</p>	<p>שאלה מספר 8.</p>
<p align="center">פתרון</p>	
<p align="center">פקודת מס הכנסה - ס' 9(5).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>הסבר הפתרון</p> <p align="right">ג</p> <p>(1) <u>נקבעה נכות כאמור לתקופה של 365 ימים או יותר - הכנסה עד לסכום של 614,400 שקלים חדשים;</u></p> <p>(2) נקבעה נכות כאמור לתקופה שבין 185 ימים לבין 364 ימים - הכנסה עד לסכום של 73,560 שקלים חדשים;</p> <p>לפי סעיף 9(5)ג(1) לפקודה, "לגבי עיוור או נכה, שנקבעה לו נכות כאמור בפסקת משנה (א)1) לגבי חלק משנת המס, יחולו הוראות פסקה זו על חלק מהכנסתו בשנת המס, שיחסו לכלל הכנסתו בשנת המס הוא כיחס שבין מספר הימים בשנת המס שלגביהם נקבעה הנכות לבין 365 (בפסקה זו - יחס תקופת הנכות), ויקראו את הסכומים הנקובים בפסקאות משנה (א)1) ו-(ב) כסכומים שיחסם לסכומים הנקובים כאמור הוא כיחס תקופת הנכות".</p> <p>לפי סעיף 9(5)ג(2) לפקודה, "לגבי עיוור או נכה, שנקבעה לו נכות כאמור בפסקת משנה (א)2), יחולו הוראות פסקה זו על חלק מהכנסתו בשנת המס שיחסו לכלל הכנסתו בשנת המס הוא כיחס תקופת הנכות, ואולם אם תקופת הנכות שנקבעה לו חלה בשתי שנות מס, סך הסכום הפטור בשתי שנות המס לא יעלה על הסכום הנקוב בפסקת משנה (א)2);".</p> <p>לגרג נקבעה נכות של 100% מלידה (נכות יציבה). כלומר, הוא נכה כאמור בסעיף 9(5)א(1). הכנסתו בשנת המס, סך של 624,030 ₪ ממשכורת, מהווה הכנסה מיגיעה אישית -</p> $624,030 \text{ ₪} = 11 \text{ חודשי עבודה בשנת המס} \times 56,730 \text{ ₪ משכורת חודשית}$ <p>הכנסה זו עולה על ההכנסה המרבית מיגיעה אישית הנקובה בס' 9(5)א(1) לפקודה -</p> $614,400 \text{ ₪} > \text{ההכנסה המרבית הנקובה בס' 9(5)א(1) לפקודה} > 624,030 \text{ ₪ הכנסה מיגיעה אישית של גרג}$ <p>לפיכך, הפטור המרבי לפי ס' 9(5) לפקודה שגרג יכול לנצל בשנת המס 2015 הוא 614,400 ₪.</p> <p align="right">תשובה ג.</p>	

<p>ה. פרטים על הכנסות אחרות</p> <p><input type="checkbox"/> אין לי הכנסות אחרות לרבות מלגות⁽¹⁾</p> <p><input type="checkbox"/> יש לי הכנסות אחרות כמפורט להלן:</p> <p><input type="checkbox"/> משכורת חודש⁽²⁾</p> <p><input type="checkbox"/> משכורת בעד משרה נוספת⁽³⁾</p> <p><input type="checkbox"/> משכורת חלקית⁽⁴⁾</p> <p><input type="checkbox"/> שכר עבודה (עובד יומי)⁽⁵⁾</p> <p>אם יש לך הכנסה אחרת - נא סמן/י:</p> <p><input type="checkbox"/> אבקש לקבל נקודות זיכוי ומדרגות מס כנגד הכנסתי זו (סעיף ד). איני מקבל/ת אותן בהכנסה אחרת⁽⁷⁾</p> <p><input type="checkbox"/> אני מקבל/ת נקודות זיכוי ומדרגות מס בהכנסה אחרת ועל כן איני זכאי/ת להן כנגד הכנסה זו⁽⁸⁾</p> <p><input type="checkbox"/> אין מפרישים עבורי לקרן השתלמות בגין הכנסתי האחרת, או שכל הפרשות המעביד לקרן השתלמות בגין הכנסתי האחרת מצורפות להכנסתי האחרת⁽⁹⁾</p> <p><input type="checkbox"/> אין מפרישים עבורי לקיצבה/לביטוח אובדן כושר עבודה בגין הכנסתי האחרת, או שכל הפרשות המעביד לקצבה/לביטוח אובדן כושר עבודה בגין הכנסתי האחרת מצורפות להכנסתי האחרת⁽¹⁰⁾</p>	<p>שאלה מספר 9.</p> <p>גרג, רווק בן 26, תושב נתיבות מזה 3 שנים, התחיל לעבוד אצל נטי ב-1/1/2015, במשרה מלאה, והוא מקבל אצלה "משכורת חודש". בטופס ה-101 שמסר לנטי, בפרטים על הכנסות אחרות, לא סימן דבר (ראו משמאל). משכורתו ב-1/2015 אצל נטי - 23,660 ₪. בגין משכורתו זו, נטי הפרישה עבורו 7.5% למרכיב תגמולי המעביד בקופת גמל לקיצבה. כנגד תשלומיה, גרג הפריש גם הוא את חלקו (חלק העובד) - 5.5%, לאותה קופת גמל.</p> <p>אם גרג לא מסר לנטי אישור תיאום מס מפקיד שומה, כמה מס הכנסה עליה לנכות ממנו בתלוש 1/2015?</p> <p>א. 5,809 ₪</p> <p>ב. 12,209 ₪</p> <p>ג. 10,737 ₪</p> <p>ד. 11,357 ₪</p>
פתרון	
	<p>סעיפים רלוונטיים</p> <p>תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - תק' 1, תק' 5(א). פקודת מס הכנסה - ס' 121. טופס 101, הנחיות מס הכנסה.</p>
<p>הסבר הפתרון</p> <p>ב</p> <p>לפי לפי נתוני השאלה, גרג לא מילא בטופס ה-101 את הסעיף העוסק בפרטים על הכנסות אחרות. לאחר שלא המציא למעבידתו אישור תיאום מס מפקיד השומה, לפי תקנה 5(א) לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) ולפי הנחיות מס הכנסה, נטי מנועה מלנכות מס לפי לוח הניכויים ועליה לנכות מס מרבי לפי התקנות מכל תשלומיה.</p> <p>כלומר, על נטי לצרף למשכורתו של גרג את סך הפרשותיה לקופת הגמל לקיצבה ולנכות מס בשיעור המרבי לפי התקנות.</p> <p>"השיעור המרבי", לפי תקנה 1 לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - "שיעור המס הגבוה ביותר הקבוע בסעיף 121 לפקודה".</p> <p>שיעור המס הגבוה ביותר הקבוע בסעיף 121 לפקודה - 48%.</p> <p>משכורת 1/2015 של גרג 23,660.00 ₪</p> <p>סכום הפרשת המעביד לקיצבה $23,660 \times 7.5\% =$ 1,774.50 ₪</p> <p>ברוטו למס 25,434.50 ₪</p> <p>מס מרבי לפי התקנות, שיש לנכות - $25,434.50 \times 48\% =$ 12,208.56 ₪ (מעוגל) = 12,209 ₪</p> <p>תשובה ב.</p>	

<p>גרג, רווק בן 32, התחיל לעבוד ב-1/5/2015 אצל נטי, מעסיקתו. שכרו, עד 11/2015, היה כלהלן:</p> <table border="1" data-bbox="159 224 1165 302"> <tr> <td>10/2015</td> <td>9/2015</td> <td>8/2015</td> <td>7/2015</td> <td>6/2015</td> <td>5/2015</td> <td>חודש</td> </tr> <tr> <td>ש"ח 9,425</td> <td>ש"ח 9,129</td> <td>ש"ח 8,802</td> <td>ש"ח 7,198</td> <td>ש"ח 8,919</td> <td>ש"ח 8,773</td> <td>שכר</td> </tr> </table> <p>מאחר שסימן בטופס ה-101 שיש לו הכנסה אחרת מ"משכורת חודש", והוא מקבל נקודות זיכוי ומדרגות מס בהכנסה האחרת ועל כן אינו זכאי להן כנגד הכנסה זו אצל נטי, היא ניכתה משכרו, בחודשים הנ"ל, מס כפי שהיה עליה לנכות (לפי התקנות הנוגעות לעניין ולפי הנחיות מס הכנסה).</p> <p>ב-11/2015 גרג מסר לנטי, מעסיקתו, אישור תאום מס מפקיד שומה. לפי האישור, עד שכר שנתי של 44,953 ש"ח יש לנכות מס בשיעור 34%. מעבר לסכום זה יש לנכות מס בשיעור המרבי.</p> <p>אם משכורתו ב-11/2015 היא 7,657 ש"ח, כמה מס הכנסה ינוכה מגרג בתלוש זה (תלוש 11/2015), או מהו סכום המס שיוחזר לו, לאור תאום המס?</p> <p>א. החזר מס בסך 3,109 ש"ח ב. ניכוי מס בסך 3,675 ש"ח ג. החזר מס בסך 2,618 ש"ח ד. ניכוי מס בסך 2,603 ש"ח</p>	10/2015	9/2015	8/2015	7/2015	6/2015	5/2015	חודש	ש"ח 9,425	ש"ח 9,129	ש"ח 8,802	ש"ח 7,198	ש"ח 8,919	ש"ח 8,773	שכר	<p>שאלה מספר 10.</p>
10/2015	9/2015	8/2015	7/2015	6/2015	5/2015	חודש									
ש"ח 9,425	ש"ח 9,129	ש"ח 8,802	ש"ח 7,198	ש"ח 8,919	ש"ח 8,773	שכר									
פתרון															
<p>תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - תק' 1, תק' 5, תק' 10. פקודת מס הכנסה - ס' 121.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>														
<p>לפי תקנה 10 לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - "פקיד השומה רשאי להורות שניכוי המס לפי תקנות אלה יוקטן או יוגדל, הכל לפי הענין, אם מסיבה כלשהי נוצר או עלול להיווצר עודף בתשלום המס או גרעון בתשלומי עקב ניכוי המס, בין כתוצאה מתשלום משכורת או שכר עבודה מאת מעביד אחד, בין כתוצאה מתשלום משכורת או שכר עבודה מאת יותר ממעביד אחד ובין כתוצאה מכך שלעובד יש הכנסה חייבת אחרת, או מכל סיבה אחרת, והמעביד חייב לקיים כל הוראה כאמור".</p> <p>"השיעור המרבי", לפי תקנה 1 לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - "שיעור המס הגבוה ביותר הקבוע בסעיף 121 לפקודה".</p> <p>שיעור המס הגבוה ביותר הקבוע בסעיף 121 לפקודה - 48%.</p> <p>שכר מְצַטָּר של גרג בחודשים 5/2015 עד 11/2015:</p> $8,773 + 8,919 + 7,198 + 8,802 + 9,129 + 9,425 + 7,657 = 59,903$ <p>מס מְצַטָּר שיש לנכות בגין שכר מ-5/2015 עד 11/2015 לפי אישור תאום המס (מעוגל):</p> $44,953 \times 34\% + (59,903 - 44,953) \times 48\% = 22,460$ <p>מאחר שסימן בטופס ה-101 שיש לו הכנסה אחרת מ"משכורת חודש", והוא מקבל נקודות זיכוי ומדרגות מס בהכנסה האחרת ועל כן אינו זכאי להן כנגד הכנסה זו אצל נטי, היא היתה מנועה מלנכות מס לפי לוח הניכויים והיה עליה לנכות משכרו של גרג, בחודשים 5/2015 עד 10/2015, מס בשיעור המרבי לפי התקנות.</p> <p>שכר מצטבר של גרג בחודשים 5/2015 עד 10/2015:</p> $8,773 + 8,919 + 7,198 + 8,802 + 9,129 + 9,425 = 52,246$ <p>סה"כ מס שנוכה בחודשים 5/2015 עד 10/2015 (מעוגל):</p> $52,246 \times 48\% = 25,078$ <p>25,078 ש"ח מס שנוכה מהשכר < 22,460 ש"ח מס מצטבר שיש לנכות לפי אישור המס לפיכך, סכום המס שיוחזר לגרג, לאור תאום המס (סכומים מעוגלים) -</p> <p>2,618 - (החזר מס) = 25,078 מס שנוכה מהשכר - 22,460 מס מצטבר שיש לנכות לפי אישור המס</p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p style="text-align: right;">ג</p>														

<p>שאלה מספר 11.</p> <p>מהי "הכנסה מבוטחת", לענין הסעיפים 45א ו-47 לפקודת מס הכנסה? (בחרי את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. הכנסת עבודה שְבִשְׁלָה שילם מעביד בעד עובדו, בשנת המס, סכומים לקופת גמל לקצבה, וכן הכנסה נוספת שבשלה שילם העובד לקופת גמל לקצבה.</p> <p>ב. הכנסת עבודה שְבִשְׁלָה שילם מעביד בעד עובדו, בשנת המס, סכומים לקופת גמל לקצבה.</p> <p>ג. הכנסת עבודה שְבִשְׁלָה שילם מעביד בעד עובדו, בשנת המס, סכומים לקופת גמל לקצבה, וכן הכנסה חייבת שבשלה שילם המעביד דמי ביטוח למוסד לביטוח לאומי.</p> <p>ד. הכנסת עבודה שְבִשְׁלָה שילם מעביד בעד עובדו, בשנת המס, סכומים לקופת גמל לקצבה, וכן הכנסת עבודה שבשלה זכאי העובד לקצבה על פי דין או חוזה.</p>	
פתרון	
	סעיפים רלוונטיים
<p>פקודת מס הכנסה, ס' 45א, ס' 47.</p> <p>לפי ס' 45א(ג) לפקודה, בסעיף זה - "הכנסה מבוטחת", "הכנסה מזכה" ו"עמית מוטב" - כהגדרתם בסעיף 47.</p> <p>לפי ס' 47(א)(4) לפקודה - "הכנסה מבוטחת" - הכנסת עבודה שבשלה שילם מעביד בעד עובדו, בשנת המס, סכומים לקופת גמל לקצבה, וכן הכנסת עבודה שבשלה זכאי העובד לקצבה על פי דין או חוזה."</p> <p>תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>ד</p>

<p>במשך שנתיים, עד 31/8/2015, נטי היתה תושבת קבועה במעלות תרשיחא שבצפון. באותן שנים למדה במכללה ולא היתה לה הכנסה. לאחר סיום לימודיה, ב-1/9/2015, מצאה עבודה בעכו ועברה לגור בחיפה (החל ב-1/9/15). הכנסתה בשנת 2015 היתה 257,340 ₪, כולה ממשכורת.</p> <p>מהו סך זיכוי תושב הישוב לו זכאית נטי בשנת 2015 (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 17,679 ₪ ב. 18,872 ₪ ג. 26,519 ₪ ד. 23,566 ₪</p>	<p>שאלה מספר 12.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 11</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>תושבות קבע במעלות תרשיחא, בשנת המס 2015, מקנה הנחה של 11% על הכנסה חייבת מיגיעה אישית עד לתקרה של 241,080 ₪ לשנה.</p> <p>הכנסתה החייבת של נטי בשנת 2015 - 257,340 ₪, כולה מיגיעה אישית.</p> <p>נטי חדלה להיות תושבת בישוב מעלות תרשיחא במהלך שנת המס.</p> <p>לפי ס' 11(ב)(4) לפקודה - "על אף הוראות פסקאות (1) עד (3), מי שבמהלך שנת המס היה לתושב ביישוב המפורט באותן פסקאות או חדל להיות תושב ביישוב כאמור, זכאי לזיכוי ממס כאמור באותן פסקאות באופן יחסי לתקופת תושבותו ביישוב, ובלבד שהיה תושב היישוב 12 חודשים רצופים לפחות".</p> <p>נטי היתה תושבת קבועה במעלות תרשיחא 8 חודשים בשנת המס 2015, והיתה תושבת היישוב במשך שנתיים (כלומר, לא פחות מ-12 חודשים רצופים).</p> <p>זיכוי "תושב ישוב" לו זכאית נטי בשנת 2015 (מעוגל) -</p> <p>$\text{Min } 17,679 \text{ ₪} = 12 / 8 \text{ חודשים} \times 11\% \text{ שיעור ההנחה} \times (241,080 \text{ תקרה} ; 257,340 \text{ הכנסה})$</p> <p>תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>א</p>

<p>שאלה מספר 13.</p>	<p>נטי, עובדת בת 41, נשואה למרק (נ 43). לזוג ילד שבשנת המס 2015 מלאו לו 17 שנים (בחוקתם). להלן פירוט שכרה בחודשים 1/2015 עד 6/2015, והמס שנוכה ממנו:</p> <table border="1" data-bbox="161 253 1166 371"> <thead> <tr> <th>חודש</th> <th>1/2015</th> <th>2/2015</th> <th>3/2015</th> <th>4/2015</th> <th>5/2015</th> <th>6/2015</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>שכר</td> <td>8,659</td> <td>7,845</td> <td>14,186</td> <td>9,506</td> <td>8,454</td> <td>11,530</td> </tr> <tr> <td>מס שְנוּכָה</td> <td>184</td> <td>70</td> <td>1,216</td> <td>338</td> <td>117</td> <td>763</td> </tr> </tbody> </table> <p>אם השכר החודשי של נטי, בתלוש 7/2015, עמד על 8,665 ₪, והמס מחושב על בסיס מצטבר מתחילת השנה (1/1/2015), כמה מס הכנסה יגבה משכרה בתלוש זה (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 924 ₪ ב. 161 ₪ ג. 407 ₪ ד. 185 ₪</p>	חודש	1/2015	2/2015	3/2015	4/2015	5/2015	6/2015	שכר	8,659	7,845	14,186	9,506	8,454	11,530	מס שְנוּכָה	184	70	1,216	338	117	763
חודש	1/2015	2/2015	3/2015	4/2015	5/2015	6/2015																
שכר	8,659	7,845	14,186	9,506	8,454	11,530																
מס שְנוּכָה	184	70	1,216	338	117	763																
<p>פתרון</p>																						
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 36א, 66(ג), 121, 121ב. תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה)</p>																					
<p>הסבר הפתרון</p> <p>ב</p>	<p>זיכויים להם זכאית נטי בשנת 2015:</p> <p>תושב ישראל 2.00 נ"ז נסיעות 0.25 נ"ז אשה 0.50 נ"ז ילד שבשנת המס 2015 מלאו לו 17 שנה 1.00 נ"ז סה"כ נקודות זיכוי 3.75 נ"ז $\times 218 \text{ ₪} = 817.50 \text{ ₪}$</p> <p>שכר מצטבר ב-7 החודשים:</p> <p>$68,845 \text{ ₪} = 8,665 \text{ יולי} + 11,530 \text{ יוני} + 8,454 \text{ מאי} + 9,506 \text{ אפריל} + 14,186 \text{ מרץ} + 7,845 \text{ פברואר} + 8,659 \text{ ינואר}$</p> <p>השכר החודשי הממוצע ב-7 החודשים: $9,835 \text{ ₪} = 68,845 / 7$</p> <p>מס "ברוטו" המוטל על השכר החודשי הממוצע:</p> <p>$1,224.55 \text{ ₪} = (9,835 - 9,000) \times 21\% + 3,730 \times 14\% + 5,270 \times 10\%$</p> <p>מס בניכוי זיכויים אישיים שיש לשלם על השכר החודשי הממוצע:</p> <p>$\max(1,224.55 - 817.50; 0) = 407.05 \text{ ₪}$</p> <p>מס מצטבר ששולם בחודשים 1/2015 עד 6/2015:</p> <p>$2,688 \text{ ₪} = 763 \text{ יוני} + 117 \text{ מאי} + 338 \text{ אפריל} + 1,216 \text{ מרץ} + 70 \text{ פברואר} + 184 \text{ ינואר}$</p> <p>מס מצטבר לתשלום פחות מס מצטבר ששולם, הוא המס שייגבה משכרה של נטי ב-7/2015:</p> <p>$161 \text{ ₪} = 2,688 \text{ מס מצטבר ששולם} - (7 \text{ חודשים} \times 407.05 \text{ מס שיש לשלם על השכר החודשי הממוצע})$</p> <p>תשובה ב.</p>																					

<p>שאלה מספר 14.</p> <p>תלוש 1/2015 של נטי, עובדת רווקה בת 28, הורכב משכר יסוד בסך 11,711 ₪, דמי נסיעות לעבודה וממנה בסך 246 ₪, ושווי דיור בסך 491 ₪.</p> <p>מהו שכר ה"נטו" שישולם לה ("נטו לתשלום") בגין חודש זה, אחרי ניכוי מס הכנסה? (התעלמו מדמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות)</p> <p>א. 9,981 ₪ ב. 10,184 ₪ ג. 11,242 ₪ ד. 10,783 ₪</p>													
פתרון													
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 36א, 121. תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה)</p>	סעיפים רלוונטיים												
<p>הסבר הפתרון</p> <p>ד</p> <p>נקודות זיכוי:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%; text-align: right;">נ.ז. תושב ישראל</td> <td style="width: 10%; text-align: right;">2.00</td> <td style="width: 60%;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">נ.ז. נסיעות</td> <td style="text-align: right;">0.25</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">נ.ז. אשה</td> <td style="text-align: right;"><u>0.50</u></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">סה"כ נקודות זיכוי</td> <td style="text-align: right;">2.75</td> <td style="text-align: right;">218 × 2.75 = 599.50 ₪</td> </tr> </table> <p>שכר "ברוטו למס" של נטי: 12,448 ₪ = 246 דמי נסיעות + 491 שווי דיור + 11,711 שכר יסוד</p> <p>חישוב המס:</p> <p>מס לפי ס' 121 לפקודה:</p> $1,773.28 ₪ = (12,448 - 9,000) \times 21\% + 1,049.20 ₪ \text{ מס מצטבר בגין משכורת מצטברת בסך } 9,000 ₪$ <p>המס המתקבל לאחר הפחתת נקודות הזיכוי:</p> $1,173.78 ₪ = 599.50 \text{ נקודות הזיכוי} - 1,773.28 \text{ המס שחושב}$ <p>לפי פרט (5) בתוספת א' לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - "כל שבר של שקל חדש מן המשכורת או מן המס העולה על 49 אגורות, יראוהו כשקל חדש אחד; שבר של שקל חדש שאינו עולה על 49 אגורות לא יובא בחשבון". לפיכך, המס המתקבל לאחר הפחתת נקודות הזיכוי יעוגל ל-1,174 ₪.</p> <p>תשלומים ללא זקיפות שווי: 11,957 ₪ = 246 דמי נסיעות + 11,711 שכר יסוד</p> <p>שכר "נטו" לתשלום לאחר ניכוי מס הכנסה:</p> $10,783 ₪ = 1,174 \text{ מס לאחר הפחתת נקודות הזיכוי} - 11,957 \text{ תשלומים ללא זקיפות שווי}$ <p style="text-align: right;">תשובה ד.</p>	נ.ז. תושב ישראל	2.00		נ.ז. נסיעות	0.25		נ.ז. אשה	<u>0.50</u>		סה"כ נקודות זיכוי	2.75	218 × 2.75 = 599.50 ₪	
נ.ז. תושב ישראל	2.00												
נ.ז. נסיעות	0.25												
נ.ז. אשה	<u>0.50</u>												
סה"כ נקודות זיכוי	2.75	218 × 2.75 = 599.50 ₪											

<p>שאלה מספר 15.</p> <p>בשנת 2015 נשקלחה נטי ליפן, ע"י מעבידה, למשך 14 יממות. הנסיעה ליפן וכל ימי השקלחה בה היו הקרניים לייצור הכנסתו של המעביד.</p> <p>ההוצאות המוקחות שהוצאו בקשר לנסיעה ליפן:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. כרטיס טיסה במח' ראשונה - \$ 3,665 [מחיר כרטיס במח' עסקים באותה טיסה - \$ 2,932]. 2. הוצאות לינה: 14 לינות במלון, במחיר 191 \$ לכל לינה - סה"כ \$ 2,674. 3. הוצאות אחרות: 97 \$ לכל יום שקלחה ביפן - סה"כ \$ 1,358. <p>נטי הגישה את החשבון ואת כל המסמכים הנדרשים למעבידה וזה הקזיר לה את כל ההוצאות. מהו הסכום שיש לזקוף לשכרה של נטי לצורך חישוב מס, בשל הנסיעה לחו"ל? [למען הסר ספק, הכוונה היא לסכום שאינו מותר בניכוי על פי התקנות]</p> <p>א. \$ 358.75 ב. \$ 1,354.25 ג. \$ 1,091.75 ד. \$ 1,112.75</p>	
פתרון	
<p>סעיפים רלוונטיים</p> <p>פקודת מס הכנסה - ס' 2(2), ס' 17 (רישא). תקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות).</p>	
<p>הסבר הפתרון</p> <p>א</p> <p>יפן נמצאת ברשימת המדינות בהן הוגדלו ב-25% הסכומים שהותרו בשל "הוצאות לינה" ובשל "הוצאות אחרות".</p> <p>כרטיס טיסה במחלקה ראשונה:</p> <p>לפי תקנה 2(2)(א) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות), הסכום שיותר בשל הוצאות לרכישת כרטיס טיסה במחלקה ראשונה - 100% ממחיר כרטיס במחלקת עסקים באותה טיסה. לפיכך, הסכום שיותר לניכוי בעד כרטיס הטיסה במחלקה ראשונה - \$ 2,932 (כמחירו של כרטיס במחלקת עסקים באותה טיסה).</p> <p>הוצאות לרכישת כרטיס טיסה שאינן מותרות בניכוי: \$ 733 (= \$ 2,932 - \$ 3,665 עלות)</p> <p>הוצאות לינה (במדינה בה הוגדלו ב-25% הסכומים שהותרו בשל "הוצאות לינה" ובשל "הוצאות אחרות"):</p> <p>לפי תקנה 2(2)(ב) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות), הסכום שיותר בשל הוצאות לינה בנסיעה אשר כללה לא יותר מתשעים לינות -</p> <p>עבור שבע הלינות הראשונות - כל הוצאות הלינה המוכרות.</p> <p>עבור שאר הלינות (מהלינה השמינית ואילך), במדינה בה ניתן להגדיל את סכום הוצאות הלינה וההוצאות האחרות ב-25% -</p> <p>(1) לגבי לינה שעלותה עד $117 \times 125\%$ דולר - כל הוצאות הלינה המוכרות;</p> <p>(2) לגבי לינה שעלותה גבוהה מ-$117 \times 125\%$ דולר - 75% מהוצאות הלינה המוכרות, אך לא פחות מ-$117 \times 125\%$ דולר ללינה;</p> <p>"הוצאות לינה מוכרות", במדינה בה ניתן להגדיל סכום הוצאות לינה ו"הוצאות אחרות" ב-25% - הוצאות הלינה בפועל המוכחות בהתאם לתקנה 7, או $266 \times 125\%$ דולר ללינה, הנמוך ביניהם.</p> <p>$\min (\\$ 1,337 = 7 \text{ לינות ראשונות} \times (\\$ 191 \text{ ההוצאה בפועל} ; 266 \times 125\% \text{ התקרה})$</p> <p>$\max [\\$ 1,023.75 = 7 \text{ שאר הלינות} \times 75\% \times (\\$ 191 \text{ ההוצאה} ; 266 \times 125\% \text{ התקרה}) ; \\$ 117 \times 125\%]$</p> <p>סה"כ הסכום שיותר לניכוי בעד 14 הלינות: $\\$ 1,337 + \\$ 1,023.75 = \\$ 2,360.75$</p> <p>הוצאות לינה שאינן מותרות בניכוי: \$ 313.25 (= \$ 2,674 - \$ 2,360.75)</p> <p>הוצאות אחרות (במדינה בה הוגדלו ב-25% הסכומים שהותרו בשל "הוצאות לינה" ובשל "הוצאות אחרות"):</p> <p>לפי תק' 2(2)(ג) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות), הסכום שיותר בשל הוצאות אחרות במדינה בה ניתן להגדיל את סכום הוצאות הלינה וההוצאות האחרות ב-25% -</p> <p>(1) אם נדרשו הוצאות בשל לינה - לא יותר מ-$75 \times 125\%$ דולר לכל יום שהייה בחוץ לארץ;</p> <p>(2) אם לא נדרשו הוצאות בשל לינה - לא יותר מ-$125 \times 125\%$ דולר לכל יום שהייה בחוץ לארץ;</p> <p>$\min (\\$ 1,312.50 = 14 \text{ ימי שהייה} \times (\\$ 97 \text{ הוצ' ליום} , 75 \times 125\% \text{ תקרה לכל יום שהייה כשנדרשו הוצאות לינה})$</p> <p>הוצאות אחרות שאינן מותרות בניכוי: \$ 45.50 (= \$ 1,312.50 - \$ 1,358)</p> <p>הסכום שיש לזקוף למשכורתה של נטי לצורך חישוב מס: \$ 1,091.75 (= \$ 733 + \$ 45.50 + \$ 313.25)</p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>	

<p>שאלה מספר 16.</p> <p>תלוש 1/2015 של נטי, רווקה בת 24, הורכב ממשכורת יסוד בסך 18,530 ₪ ("ברוטו") ושווי שימוש ברכב צמוד בסך 4,680 ₪ נטו בכל חודש (כלומר, המעסיק מגלם את שווי השימוש ברכב). מהו סך כל שכרה של נטי לצורך חישוב מס ב-1/2015 ("שכר ברוטו למס")? (התעלמו מדמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות)</p> <p>א. 25,103 ₪ ב. 25,620 ₪ ג. 25,555 ₪ ד. 25,322 ₪</p>	
פתרון	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 36א, 121, 121ב. תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה)</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>שכרה של נטי ("ברוטו למס"), ללא הסכום שיש לגלמו - <u>18,530 ₪</u> נקודות זיכוי:</p> <p>נ.ז. תושב ישראל 2.00 נ.ז. נסיעות 0.25 נ.ז. אשה 0.50 סה"כ נקודות זיכוי $2.75 \times 218 = 599.50$ ₪</p> <p>לפי טבלאות המס, המס בגין משכורת של 9,000 ₪ בחודש הוא 1,049.20 ₪ (מדרגת מס 14%). כלומר, ניתן להתעלם מנקודות הזיכוי בגילום שווי השימוש ברכב צמוד. בשכר 18,530 נמצאת נטי במדרגת מס שולי 31%.</p> <p>$19,980$ "גבול" מדרגת המס 31% $> 25,312.61 = 18,530 + 4,680 / (1 - 31\%)$</p> <p>מסקנה - בגילום אנו חורגים ממדרגת המס הנוכחית. במדרגת מס 31%, נותר "ברוטו" בסך <u>1,450 ₪</u> ($19,980 - 18,530 =$)</p> <p>1,450 ₪ מתפצלים ל-69% "נטו" - 1,000.50 ₪, ומס בשיעור 31% - 449.50 ₪. יתרה שנותרה לגילום: $3,679.50 = 4,680.00 - 1,000.50$</p> <p>מדרגת המס לגילום היתרה - 34%. גילום היתרה: $3,679.50 / (1 - 34\%) = 5,575$ ₪</p> <p>הסכום 4,680 ₪ כשהוא מגולם: $1,450 + 5,575 = 7,025$ ₪</p> <p>$41,790$ "גבול" מדרגת מס 34% $< 25,555 = 18,530 + 7,025$</p> <p>שכרה של נטי לצורך חישוב מס ב-1/2015: <u>25,555 ₪</u></p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>	הסבר הפתרון ג

<p>להלן רכיבי תלוש 1/2015 של גרג, מזכיל הרהיטים :</p> <p>1. שכר משולב ₪ 12,624 2. החזקת רכב ₪ 693 3. מענק מיוחד בְּשָׁל אירוע פתיחת החנות החדשה ₪ 3,088 4. עמלה חודשית [תוספת קבועה, נכללת כמרכיב לפנסיה] ₪ 1,967</p> <p>המעסיק הפְּרִישׁ עֲבוֹר גרג, בעד שכר 1/2015 שלעיל, סך של 1,209.70 ₪ לקרן השתלמות [למען הסר ספק, גרג הפריש את חלקו, כגדרש, לאותה קופה].</p> <p>מהו השווי אשר ייזקף לשכרו של גרג, בְּשָׁל הפרשת המעסיק לקרן השתלמות?</p> <p>א. 262.90 ₪ ב. 0.00 ₪ ג. 115.38 ₪ ד. 31.30 ₪</p>	<p>שאלה מספר 17.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 3(ה).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 3(ה) לפקודה -</p> <p>" סכומים ששילם מעביד לקרנות השתלמות בשביל עובדו בגבולות שנקבעו בהסכם קיבוצי כמשמעותו בחוק הסכמים קיבוציים, תשי"ז-1957, (להלן - הסכם קיבוצי), ולגבי עובד שאין הסכם קיבוצי החל עליו - בגבולות שנקבעו בהסכם קיבוצי החל על עובד שמקצועו, הוותק שלו ותנאי העבודה שלו דומים, אך לא יותר מ-8.4% מהמשכורת הקובעת לגבי עובד הוראה ולא יותר מ-7.5% מהמשכורת הקובעת לגבי כל עובד אחר, יראום כהכנסת עבודה של העובד בעת שקיבל אותם; ואילו סכומים ששילם מעביד מעל לגבולות כאמור יראום כהכנסת עבודה של העובד בעת ששולמו לקרן. לְעֵינֵן זה -</p> <p>"משכורת קובעת" - הכְּנֶסֶת עֲבוֹדָה - למעט תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו, שכר שעות נוספות ותשלומים בְּשָׁל מאמץ מיוחד או אירוע מסויים - אך לא יותר מכפל הסכום המהווה תקרה לְעֵינֵן תשלום תוספת היוקר כְּפִי שהוא נקבע מעת לעת בהסכם בֵּין לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים לְבֵין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל; "</p> <p>לפי קובץ הפרשנות לפקודת מס הכנסה ("חבק מס הכנסה") - "משכורת קובעת" כוללת את המרכיבים הבאים: שכר יסוד, תוספות היוקר המתוספות לשכר וכן כל תוספת קבועה אחרת הנכללת כמרכיב לפנסיה לרבות דמי הבראה. "משכורת קובעת" איננה כוללת שכר שעות נוספות, שכר פרמיות, פריון עבודה או כל תשלום הבא לכיסוי הוצאות העובד: כגון החזר הוצאות רכב, קצובת נסיעה, ביגוד. כמו כן אין לכלול במשכורת הקובעת תשלום עבור אירוע מסוים או עבור מתן שירות חד פעמי למעביד.</p> <p>לפיכך, רכיב השכר "עמלה חודשית", המהווה תוספת קבועה שנכללת כמרכיב לפנסיה, יכלל במשכורת הקובעת לקה"ל.</p> <p>המשכורת הקובעת לקה"ל לא תכלול את רכיב השכר "החזקת רכב", שהוא תשלום הבא לכיסוי הוצאותיו של גרג, ולא תכלול את רכיב השכר "מענק מיוחד לְרָגֵל אירוע פתיחת החנות החדשה", שהוא תשלום שניתן לגרג בשל אירוע מסוים. כמו כן, לא תעלה המשכורת הקובעת לקה"ל על 15,712 ₪.</p> <p>"משכורת קובעת" לקרן השתלמות של גרג:</p> <p>min [(1,967 עמלות + 12,624 שכר משולב) ; 15,712 תקרת משכורת לקה"ל] = 14,591 ₪</p> <p>7.5% מהמשכורת הקובעת של גרג: $14,591 \times 7.5\% = 1,094.33$ ₪</p> <p>הסכום ששילם המעסיק לקה"ל מְעַל לגבולות שבחוק, שיזקף לשכרו של גרג:</p> <p>1,209.70 - 1,094.33 = 115.38 ₪</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>ג</p>

<p>גרג הוא עובד שירותים במפעל יצרני, בו מתקיימת עבודה במשמרות לענין ס' 10 לפקודה (מעסיקו היחיד) שבעל המפעל הוכיח, להנחת דעתו של פקיד השומה, כי עבודתו בכל המשמרות חיונית להפעלת קווי הייצור במפעל. הכנסתו הכוללת ממשכורת, בשנת המס 2015:</p> <p>1. עבודה במשמרת הראשונה ₪ 59,448 2. עבודה במשמרת השניה ₪ 72,876 3. דמי נסיעות, דמי הבראה ושווי רט"ן ₪ 11,376</p> <p>מהו סכום הזיכוי ממס שיקבל גרג, בְּשֵׁל הכנסתו מעבודה במשמרות בשנת 2015, לפי ס' 10 לפקודה ולפי התקנות הנוגעות לענין (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 10,343 ₪ ב. 8,636 ₪ ג. 11,280 ₪ ד. 10,931 ₪</p>	<p>שאלה מספר 18.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה, ס' 10. תקנות מס הכנסה (שיעור המס על הכנסה בעד עבודה במשמרות)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>זיכוי משמרות:</p> <p>הכנסה כוללת של גרג ממשכורת ב-2015: $59,448 + 72,876 + 11,376 =$ ₪ 143,700</p> <p>סכום התקרה לפי ס' 10 לפקודה: <u>₪ 128,400</u></p> <p>חלק ההכנסה העולה על סכום התקרה: ₪ 15,300</p> <p>שכר משמרות שניה ושלישית: ₪ 72,876 (משמרת שניה בלבד)</p> <p>שכר משמרות המזכה בהטבת מס: $72,876 - 15,300 =$ ₪ 57,576</p> <p>הטבת המס (סכום מעוגל): $57,576 \times 15\% =$ ₪ 8,636</p> <p>הזיכוי המרבי בגין שכר משמרות בתעשייה: ₪ 11,280</p> <p>בדיקה מול הזיכוי המרבי: $\min(8,636; 11,280) =$ <u>₪ 8,636</u></p> <p>תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>ב</p>

<p>נטי עבדה אצל מעבידה היחיד 14 שנים ברציפות, עד 31/7/2015, אז פוטרה :</p> <table border="1" data-bbox="212 224 1110 376"> <thead> <tr> <th>תקופת עבודה</th> <th>תאריך התחלה</th> <th>תאריך סיום</th> <th>שיעור משקלה</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ראשונה</td> <td>1/8/2001</td> <td>31/7/2009</td> <td>100%</td> </tr> <tr> <td>שניה</td> <td>1/8/2009</td> <td>31/7/2014</td> <td>75%</td> </tr> <tr> <td>שלישית</td> <td>1/8/2014</td> <td>31/7/2015</td> <td>25%</td> </tr> </tbody> </table> <p>שכר עבודתה שולם לה על בסיס של חודש. משכורתה האחרונה (ל-25% משרה) - 3,423 ₪. נוסף על משכורתה, נזקף בתלוש המשכורת שלה, בכל חודש, שווי שימוש ברכב צמוד בסך 2,180 ₪. עם פרישתה, ב-31/7/2015, קיבלה מענק פרישה בסך של 194,824 ₪.</p> <p>אם מהו החלק החייב במס של מענק הפרישה, שיחושב על ידי המעביד? [למען הסר ספק, נטי לא פנתה לפקיד השומה לצורך הגדלת הפטור שבסמכות המנהל.]</p> <p>א. 67,032 ₪</p> <p>ב. 22,064 ₪</p> <p>ג. 30,520 ₪</p> <p>ד. 41,336 ₪</p>	תקופת עבודה	תאריך התחלה	תאריך סיום	שיעור משקלה	ראשונה	1/8/2001	31/7/2009	100%	שניה	1/8/2009	31/7/2014	75%	שלישית	1/8/2014	31/7/2015	25%	<p>שאלה מספר 19.</p>
תקופת עבודה	תאריך התחלה	תאריך סיום	שיעור משקלה														
ראשונה	1/8/2001	31/7/2009	100%														
שניה	1/8/2009	31/7/2014	75%														
שלישית	1/8/2014	31/7/2015	25%														
<p align="center">פתרון</p>																	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 9(א7). תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) - ס' 1. הנחיות מס הכנסה.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>																
<p>לפי ס' 1 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) - משכורת, לענין קופת גמל לפיצויים או לדמי מחלה - הכנסת עבודה, למעט תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו ולמעט שוויו של שימוש ברכב שהועמד לרשותו של העובד".</p> <p>המשכורת הקובעת לצורך הפטור היא הנמוך מבין: המשכורת המשוקללת או סכום תקרת הפטור על פי הפקודה.</p> <p>יצויין שהגבלת המשכורת האחרונה בסכום תקרת הפטור נעשית רק לגבי המשכורת המשוקללת ולא לגבי משכורות שונות שאפשר והיו במהלך תקופת העבודה. כלומר, אם המשכורת האחרונה לתקופת עבודה עלתה על תקרת הפטור, יש לקחת אותה במלואה לצורך חישוב המשכורת המשוקללת ואין להקטינה לסכום תקרת הפטור.</p> <p>המשכורת האחרונה ל-25% משרה: 3,423 ₪.</p> <p>המשכורת האחרונה למשרה מלאה: $3,423 / 25\% = 13,692$ ₪.</p> <p>המשכורת המשוקללת:</p> $(13,692 \times 100\% \times 8 + 13,692 \times 75\% \times 5 + 13,692 \times 25\% \times 1) / 14 = 11,736$ <p>המשכורת הקובעת לצורך הפטור:</p> $\min(11,736; 12,340 \text{ סכום תקרת הפטור}) = 11,736$ <p>נטי לא פנתה לפקיד השומה לצורך הגדלת הפטור שבסמכות המנהל.</p> <p>סך מענק הפרישה שקיבלה נטי: 194,824 ₪</p> <p>מענק פטור של נטי:</p> $\min\{11,736 \times 14 \text{ שנים}; 194,824\} = 164,304$ <p>החלק החייב במס של המענק: $194,824 - 164,304 = 30,520$ ₪</p> <p align="right">תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p align="right">ג</p>																

<p>נטי, בת 32, נשואה לגרג (בן 31), ולהם 4 ילדים שבשנת המס 2015 מלאו להם 3, 4, 6 ו-9 שנים (בחזקתם). נטי התפטרה מעבודתה אצל מעסיקה היחיד ב-30/11/2015, בתום 7 שנות עבודה. משכורתה החודשית, לרבות משכורת החודש ששולמה לה לחודש 11/2015, היתה קבועה - 12,987 ₪. בטופס ה-161 שמוקדא במועד תשלום שכר 11/2015, חושב לה מענק פרישה שחלקו פטור ממס (לפי ס' 9(א7) לפקודה), וחלקו - סך 14,916 ₪, חייב במס הכנסה.</p> <p>בחישוב מס לפי התקנות, כמה מס הכנסה יש לנכות ממענק הפרישה החייב של נטי?</p> <p>א. 3,432 ₪ ב. 5,720 ₪ ג. 3,168 ₪ ד. 3,289 ₪</p>	<p>שאלה מספר 20.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 9(א7), 34, 36, 36א, 66(ג), 121, 121ב.</p> <p>תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - תק' 4(א), 7(א1).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>הסבר הפתרון</p> <p>ג</p> <p>ניכוי מס ממענק פרישה שאינו פטור:</p> <p>לפי תקנה 7(א1) לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - "מעביד המשלם לעובד למעט עובד יומי, מענק פרישה שכולו או חלקו אינו פטור ממס לפי סעיף 9(א7) לפקודה, ינכה בעת התשלום מהחלק שאינו פטור, מס פאילו היה משכורת בלתי קבועה, לפי המשכורת האחרונה ששולמה לעובד..."</p> <p>ניכוי מס הכנסה מ"משכורת בלתי קבועה":</p> <p>לפי תקנה 4(א) לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - "מעביד המשלם לעובד משכורת בלתי קבועה, ינכה ממנה, בעת התשלום, מס בסכום השווה להפרש המס המוכפל ב-12; לענין זה, "הפרש המס" - ההפרש בין המס שיש לנכות ממשכורת החודש לחודש שבו שולמה המשכורת הבלתי קבועה, לבין המס שיש לנכותו ממשכורת החודש לאותו חודש, בתוספת החלק השנים-עשר מהמשכורת הבלתי קבועה..."</p> <p>החישוב:</p> <p>נקודות זיכוי:</p> $8.75 = (1 + 1 + 2 + 2) \text{ ילדים} + 0.5 \text{ אשה} + 0.25 \text{ נסיעות} + 2 \text{ תושב ישראל}$ <p>סכום נקודות הזיכוי - $1,907.50 = 8.75 \times 218$</p> <p>משכורת החודש ששולמה לנטי, לחודש 11/2015 - 12,987 ₪.</p> <p>החלק השנים עשר מ"המשכורת הבלתי קבועה" (המענק החייב): $1,243 = 14,916 / 12$</p> <p>משכורת החודש + החלק ה-12 מהמשכורת הבלתי קבועה: $14,230 = 12,987 + 1,243$</p> <p>המס שיש לנכות אותו ממשכורת החודש בתוספת החלק ה-12 מהמשכורת הבלתי קבועה:</p> $2,171.50 = 2,097.10 + (14,230 - 13,990) \times 31\% = \text{מס מצטבר בגין משכורת מצטברת בסך } 13,990 \text{ ₪}$ <p>מס בניכוי זיכויים אישיים: $\max(2,171.50 - 1,907.50; 0) = 264.00$ ₪</p> <p>המס שיש לנכות אותו ממשכורת החודש לאותו חודש שבו שולמה המשכורת הבלתי קבועה:</p> $1,886.47 = 1,049.20 + (12,987 - 9,000) \times 21\% = \text{מס מצטבר בגין משכורת מצטברת בסך } 9,000 \text{ ₪}$ <p>מס בניכוי זיכויים אישיים: $\max(1,886.47 - 1,907.50; 0) = 0$ ₪</p> <p>הפרש המס: $264 = 264.00 - 0$</p> <p>הפרש המס מוכפל ב-12, אותו יש לנכות מחלקו החייב במס של המענק ("המשכורת הבלתי קבועה"): $3,168 = 264 \times 12$</p> <p>תשובה ג.</p>	

<p>שאלה מספר 21.</p> <p>להלן רכיבי שכר 1/2015 של גרג: 1. שכר משולב ₪ 7,360 2. בונוס (שכר עידוד) ₪ 1,760 3. שווי שימוש ברכב צמוד ₪ 1,540</p> <p>מעבידו מִפְרִישׁ עבורו לקופת גמל לקיצבה 447 ₪ בחודש, על חֶשְׁבֹן מְרְכִיב תגמולי המעביד, ולביטוח מִפְנֵי אובדן כושר עבודה 342 ₪ בחודש [למען הסר ספק, גרג משלם גם הוא את חלקו, כדין, לאותה קופת גמל. כמו כן, הביטוח האמור מפני אובדן כושר עבודה הוא "ביטוח מועדף", כהגדרתו בפקודה].</p> <p>מהו השווי שיש לִזְקוֹף לגרג בתלוי 1/2015 בגין הפרשות המעביד לקופת גמל לקצבה ולביטוח מפני אובדן כושר עבודה (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 237 ₪ ב. 23 ₪ ג. 105 ₪ ד. 0 ₪</p>	
פתרון	
<p>סעיפים רלוואנטיים</p> <p>סעיף 14)32 לפקודת מס הכנסה, הנחיות מס הכנסה. תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) - ס' 1.</p>	
<p>הסבר הפתרון</p> <p>לפי תקנה 1 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), "משכורת", לענין קופת גמל לתגמולים או לקצבה, היא "הכנסת עבודה למעט שווי של שימוש ברכב שהועמד לרשותו של העובד". הגדרת "משכורת" זו זהה להגדרת ה"משכורת" לענין ס' 14)32 לפקודה, הן בהוצאה לרכישת ביטוח מפני אובדן כושר עבודה.</p> <p>לפי הנחיות מס הכנסה בעניין חישוב ההוצאה לרכישת ביטוח א.כ.ע. בשנת המס 2015:</p> <p>1. חישוב הזקיפה בגין ההפרשה למרכיב תגמולי מעביד בקופ"ג לקיצבה: הכנסת עבודה ללא שווי השימוש ברכב: $9,120 = 7,360 + 1,760$ בונוס + שכר משולב $447 > 684 = 37,040 \times 7.5\%$ תקרה $\min(9,120; 37,040) = 9,120$ הכנסת עבודה ללא שווי השימוש ברכב שווי קיצבה: $\max(0; 447 - 684) = 0$</p> <p>2. חישוב הזקיפה בגין הפרשת מעביד לביטוח מפני אובדן כושר עבודה: תקרה ראשונה: שיעור הפרשת המעביד למרכיב התגמולים (קיצבה) מתוך משכורתו של העובד: $4.9013\% = 9,120 / 447$ את שיעור הפרשת המעביד לקיצבה נפחית מ-7.5%, כשהתוצאה לא תפחת מאפס: $\max(7.5\% - 4.9013\%; 0) = 2.5987\%$ נשווה את התוצאה שקיבלנו ל-3.5% ונבחר את הקטן מבין השניים: $\min(3.5\%; 2.5987\%) = 2.5987\%$ נכפיל את השיעור הנמוך במשכורת העובד, ונקבל את התקרה הראשונה: תקרה 1: $2.5987\% \times 9,120 = 237.00$ ₪</p> <p>תקרה שנייה: השיעור המְרְכִיב אותו מותר לְהִפְרִישׁ לא.כ.ע., כפול משכורת העובד (ולא יותר מהתקרה): תקרה 2: $\min(9,120; 37,040) \times 3.5\% = 319.20$ ₪</p> <p>תקרה שלישית: הפרשות מעביד לקצבה ולא.כ.ע. לא יעלו על 7.5% מהשכר (ולא יותר מהתקרה): $\min(9,120; 37,040) \times 7.5\% - 447 = 237.00$ ₪ תקרה 3: $\max(237.00; 0) = 237.00$ ₪</p> <p>תקרת ההוצאה האפשרית לא.כ.ע. היא הקטנה מבין שלוש התקרות שחישבנו: תקרת ההוצאה לא.כ.ע.: $\min(237.00; 319.20; 237.00) = 237.00$ ₪</p> <p>נפחית את תקרת ההוצאה לא.כ.ע. מההפרשה בְּפוֹעֵל, ונקבל שווי א.כ.ע. שיש לִזְקוֹף: שווי א.כ.ע.: $\max(237.00; 0) = 105$ ₪ תקרת ההוצאה</p> <p>תשובה ג.</p>	

שאלה מספר 22.

תלוש 1/2015 של גרג, מנהל העבודה בן ה-35, כלל שני רכיבים - שכר יסוד בסך 10,600 ₪ ופרמיה בסך 2,680 ₪ (סה"כ 13,280 ₪). התשלומים לקופות גמל, בתלוש חודש זה:

תשלומי עובד מהשכר המבוטח	חלק מעביד מהשכר המבוטח		שכר מבוטח	סוג הקופה
	(מרכיב תגמולי מעביד)	מרכיב הפיצויים		
5.50%	6.00%	6.00%	10,600 ₪	קופת גמל לקיצבה
2.50%	7.50%		5,300 ₪	קרן השתלמות

מהו הזיכוי ממס (לפי ס' 45א' לפקודה) שיקבל גרג בתלוש 1/2015, בשל תשלומיו שלעיל?

- א. 204.05 ₪
 ב. 213.15 ₪
 ג. 250.43 ₪
 ד. 167.48 ₪

פתרון

פקודת מס הכנסה - ס' 45א.

סעיפים רלוונטיים

בשל תשלומיו לקופת גמל לקיצבה, זכאי גרג לזיכוי ממס לפי ס' 45א לפקודה.
 "תשלומי עובד" של גרג לקופת גמל לקיצבה - 583 ₪ = $10,600 \times 5.50\%$ שכר מבוטח
 הכנסתו המזכה של גרג ב-1/2015 -

$$8,700 \text{ ₪} = \{ 13,280 \text{ הכנסה בפועל}; 8,700 \text{ תקרת הכנסה מזכה שהיא הכנסת עבודה} \}$$

מגבלת עמית שכיר - 583.00 ₪ = $\{ 583.00 \text{ הפרשה בפועל}; (8,700 \times 7\% = 609.00) \}$
 זיכוי לפי ס' 45א - $583.00 \times 35\% = \underline{204.05 \text{ ₪}}$

תשובה א.

<p>שאלה מספר 23.</p> <p>את משכורת 8/2015 של עובדיו שילם גרג ב-1/9/2015 (יום ג'). לפי התקנות, מתי עליו לשלם את התשלומים לקופות הגמל של העובדים, בעד משכורת זו? העזרו בלוח השנה שלהלן -</p>						
יום א	יום ב	יום ג	יום ד	יום ה	יום ו	שבת
30/08	31/08	1/09	2/09	3/09	4/09	5/09
6/09	7/09	8/09	9/09	10/09	11/09	12/09
13/09	14/09	15/09	16/09	17/09	18/09	19/09
ערב ראש השנה	ראש השנה 1	ראש השנה 2				
<p>א. לא יאוחר מ-10/9/2015 (יום ה').</p> <p>ב. לא יאוחר מ-9/9/2015 (יום ד').</p> <p>ג. לא יאוחר מ-15/9/2015 (יום ג').</p> <p>ד. לא יאוחר מ-13/9/2015 (יום א').</p>						
פתרון						
<p>סעיפים רלוונטיים</p> <p>תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) - תקנה 20.</p>						
<p>הסבר הפתרון</p> <p>א</p> <p>לפי תקנה 20 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל):</p> <p>"קופת גמל תקבל מהמעבידים רק סכומים כמפורט בתקנה 19(א), התשלומים יתקבלו במזומנים בלבד ולא יאוחר מהמועד המוקדם מבין אלה (להלן - מועד התשלום):</p> <p>(1) שבעה ימי עסקים מיום תשלום המשכורת החודשית לעובד;</p> <p>(2) חמישה עשר ימים מתום החודש שבעדו על המעביד לשלם את המשכורת לעובד."</p> <p>את משכורת 9/2015 של עובדיו שילם גרג ב-1/9/2015.</p>						
יום א	יום ב	יום ג	יום ד	יום ה	יום ו	שבת
30/08	31/08	1/09	2/09	3/09	4/09	5/09
6/09	7/09	8/09	9/09	10/09	11/09	12/09
13/09	14/09	15/09	16/09	17/09	18/09	19/09
ערב ראש השנה	ראש השנה 1	ראש השנה 2				
<p>שבעה ימי עסקים מיום תשלום המשכורת החודשית לעובד הם המועד המוקדם מבין המועדים הנקובים בתקנה 20 שלעיל. לפיכך, תשלומיו של גרג לקופת הגמל ייחשבו כמשולמים בזמן, רק אם ישולמו בתוך 7 ימי עסקים מיום 1/9/2015, כלומר, <u>לא יאוחר מ-10/9/2015 (יום ה')</u>.</p> <p style="text-align: right;">תשובה א.</p>						

<p>שאלה מספר 24.</p>	<p>גרג, יליד 1/1/1948, עובד אצל מעסיקו היחיד. גרג מבקש, ב-1/2/2015, למשוך מחשבונו בקרן ההשתלמות סכומים שהצטברו בו. יצויין שכל הסכומים שהופקדו בחשבונו בקרן האמורה, מקורם היה ב"הפקדה מוטבת". כמו כן, יצויין שעד משיכה זו, שגרג מבקש לבצע, הוא לא משך סכום כלשהו מחשבונו ב"קרן" [למען הסר ספק, לגרג מנוהל חשבון אחד בקרן ההשתלמות].</p> <p>האם סכומים אלה, שגרג מבקש למשוך מחשבונו בקרן ההשתלמות, יהיו פטורים ממס, לפי פקודת מס הכנסה? (בחרי את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. כן, ובלבד שהסכומים האמורים שימשו אותו לצורך השתלמותו. ב. כן, ובלבד שחלפו 3 שנים ממועד התשלום הראשון לאותו החשבון. ג. כן, ובלבד שחלפו 6 שנים ממועד התשלום הראשון לאותו החשבון. ד. כן, ובלבד שגרג פרש מעבודתו אצל מעסיקו.</p>
	פתרון
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>פקודת מס הכנסה - ס' 1, 3(ה), 9(א16). חוק גיל פרישה - ס' 3.</p>
<p>הסבר הפתרון</p> <p style="text-align: right;">ב</p>	<p>לפי ס' 9(א16) לפקודה, פטורים ממס:</p> <p>(א) סכומים שמשך עובד מחשבונו בקרן השתלמות, לרבות הפרשי הצמדה, וכן ריבית ורווחים אחרים שמקורם בהפקדה המוטבת אם חלפו 6 שנים ממועד התשלום הראשון לאותו החשבון, ולגבי עובד שהגיע לגיל הפרישה - אם חלפו 3 שנים ממועד התשלום הראשון לאותו חשבון; ולגבי סכומים ששימשו את העובד לצורך השתלמותו - אם חלפו 3 שנים ממועד התשלום הראשון לאותו החשבון; נפטר העובד, יהיו הזכאים לקבלת הסכומים כאמור רשאים למשכם מקרן ההשתלמות בפטור ממס;</p> <p>(ב) הפטור לפי פסקה זו מותנה בכך שאם משך עובד סכום כלשהו מחשבונו, ייסגר החשבון לתשלומים נוספים; נסגר החשבון כך, יחולו הוראות פסקת משנה (א) לגבי משיכת יתרת הסכום שבחשבון; ובלבד שאם נמשך לשם השתלמות בישראל סכום שאינו עולה על שליש הסכום שעמד לרשות בעל החשבון בעת המשיכה, ולא קדמה למשיכה זו משיכה אחרת של סכום כאמור ב-12 החדשים שקדמו למשיכה האמורה, לא יראוה כמשיכה לענין זה;</p> <p>(ג) לענין פסקה זו, "מועד התשלום הראשון" - המוקדם מבין אלה:</p> <p>(1) סוף החודש שבו שולם התשלום הראשון;</p> <p>(2) סוף החודש שלגביו שולם התשלום הראשון, אך לא לפני תחילת שנת המס שבה שולם;</p> <p>"הפקדה מוטבת" - כל אחד מאלה:</p> <p>(1) סכום ששילם מעביד, עד גובה הסכום או השיעור שאין רואים אותו, לפי סעיף 3(ה), כהכנסת עבודה בעת ששולם לקרן;</p> <p>(2) סכום ששילם העובד שהוא אחד מאלה:</p> <p>(א) סכום שאינו עולה על שליש מהסכום ששילם המעביד בשיעור הקבוע בסעיף 3(ה), בשל משכורתו הקובעת של העובד כהגדרתה בסעיף האמור;</p> <p>(ב) סכום בשיעור שאינו עולה על 2.5% ממשכורתו הקובעת של העובד;</p> <p>(ג) סכום בשיעור אחר שנקבע לתשלומי העובד בהסכם קיבוצי שאושר לפי חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957, לפני יום ב' בתמוז התשס"ב (12 ביוני 2002);</p> <p>(3) ...</p> <p>(ד) שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות כללים לענין סגירת חשבון לתשלומים נוספים ולענין תנאים שבהם חשבונות שונים של עובד בקרן השתלמות אחת או יותר ייחשבו לחשבון אחד לצורך פסקה זו;</p> <p>לפי ס' 1 לפקודה - "גיל הפרישה" - גיל הפרישה כמשמעותו בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004.</p> <p>לפי ס' 3 לחוק גיל פרישה - "הגיל שבהגיעו אליו זכאי אדם לפרוש מעבודתו בשל גילו ולקבל, בהתקיים התנאים הקבועים לכך על פי דין או הסכם, גמלה בשל פרישתו מעבודתו כאמור, הוא גיל 67 לגבר, ובכפוף להוראות פרק ד' - גיל 62 לאישה (בחוק זה - גיל הפרישה)".</p> <p>גרג יליד 1/1/1948. ב-1/1/2015 מלאו לו 67 שנים. כלומר, ב-1/2/2015 הוא "עובד שהגיע לגיל הפרישה". לפיכך, פטורים ממס סכומים שהוא משך מחשבונו בקרן השתלמות, לרבות הפרשי הצמדה, וכן ריבית ורווחים אחרים שמקורם בהפקדה המוטבת, אם חלפו 3 שנים ממועד התשלום הראשון לאותו חשבון.</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>

<p>שכר עבודתה של נטי משתלם לה על בסיס של חודש. ב-30/6/15 פוטר מעבודתה. להלן שכרה:</p> <p>1. שכר יסוד..... ₪ 5,385</p> <p>2. תשלום בגין הוצאות לינה בארץ שהותר לנטי כהוצאה..... ₪ 448</p> <p>3. פרמיה קבוצתית (ממוצע 12 החודשים שקדמו לפיטורים)..... ₪ 671</p> <p>4. כיסוי הוצאות ארוחות (חייב במס)..... ₪ 310</p> <p>מהי ה"משכורת", לעניין חישוב הפטור על מענק פרישה, שתירשם בטופס ה-161 של נטי?</p> <p>א. 6,366 ₪</p> <p>ב. 6,056 ₪</p> <p>ג. 5,385 ₪</p> <p>ד. 5,695 ₪</p>	<p>שאלה מספר 25.</p>
פתרון	
<p>פקודת מס הכנסה, ס' 9(א7א), טופס 161 והנחיות מס הכנסה.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי הנחיות מס הכנסה - "משכורת" לעניין חישוב הפטור על מענק פרישה, פירושה - הכנסת עבודה למעט תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו ולמעט שוויו של שימוש ברכב צמוד. "משכורת של חודש" אצל עובד יומי היא השכר הממוצע של שנים-עשר החודשים שקדמו לפיטורים. סכום המשכורת יכול להיות גבוה מ"שכר עבודה" (כמשמעותו בתקנות פיצויי פיטורין) שחייבים לשלם עבורו פיצויים.</p> <p>כתשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו, רכיב "כיסוי הוצאות ארוחות" ורכיב "תשלום בגין הוצאות לינה בארץ שהותר לנטי כהוצאה" אינם מהווים "משכורת" לעניין חישוב הפטור על מענק הפרישה.</p> <p>משכורת של חודש, לפי משכורת אחרונה:</p> <p>$6,056 \text{ ₪} = 671 \text{ פרמיה קבוצתית} + 5,385 \text{ שכר יסוד}$</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p style="text-align: right;">ב</p>

דיני עבודה

<p>שאלה מספר 26.</p>	<p>גרג עבד אצל מעסיקו 6 שנים ברציפות, עד שפוטר. שכרו השתלם לו על בסיס של חודש. בהסכמה בין המעסיק לבין גרג, הופחת שכרו, החל ב-1/9/2014, באופן קבוע:</p> <table border="1" data-bbox="252 338 1072 470"> <thead> <tr> <th>תקופה</th> <th>מיום</th> <th>עד יום</th> <th>% משרה</th> <th>שכר אחרון לתקופה</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>1/9/2009</td> <td>31/8/2014</td> <td>100%</td> <td>13,084</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>1/9/2014</td> <td>31/8/2015</td> <td>100%</td> <td>11,596</td> </tr> </tbody> </table> <p>מהו סכום פיצויי הפיטורים שעל המעסיק לשלם לגרג, לפי החוק הנוגע לענין ותקנותיו? [למען הסר ספק, בחישוב זה, הניחו שלא היתה חובה להפריש בעד גרג כספים לקופת גמל, ולא הופרשו כאלה.]</p> <p>א. ₪ 74,040 ב. ₪ 78,504 ג. ₪ 69,576 ד. ₪ 77,016</p>	תקופה	מיום	עד יום	% משרה	שכר אחרון לתקופה	1	1/9/2009	31/8/2014	100%	13,084	2	1/9/2014	31/8/2015	100%	11,596
תקופה	מיום	עד יום	% משרה	שכר אחרון לתקופה												
1	1/9/2009	31/8/2014	100%	13,084												
2	1/9/2014	31/8/2015	100%	11,596												
	פתרון															
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>חוק פיצויי פיטורים - ס' 1(א), ס' 12(א). תקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים והתפטרות שרואים אותה כפיטורים) - תק' 8.</p>															
<p>הסבר הפתרון</p> <p style="text-align: right;">ד</p>	<p>לפי ס' 1(א) לחוק פיצויי פיטורים - " מי שעבד שנה אחת ברציפות - ובעובד עונתי שתי עונות בשתי שנים רצופות - אצל מעסיק אחד או במקום עבודה אחד ופוטר, זכאי לקבל ממעסיקו שפיטרו פיצויי-פיטורים. "</p> <p>גרג עבד אצל מעסיקו ובמקום עבודתו 6 שנים ברציפות ופוטר על ידיו. לפיכך, הוא זכאי לקבל ממעסיקו זה, שפיטר אותו, פיצויי-פיטורים.</p> <p>לפי ס' 12(א) לחוק האמור - " שיעורם של פיצויי הפיטורים הוא: שכר חודש אחד לכל שנת עבודה בעובד במשכורת אצל מעסיק, או באותו מקום עבודה" ... "חלק של שנה שלאחר שנת עבודה מזכה את העובד בפיצויים יחסיים" ... לענין זה, "עובד במשכורת" - עובד שעיקר גמול עבודתו, משתלם על בסיס של חודש או של תקופה ארוכה יותר; "עובד בשכר" - עובד שאינו עובד במשכורת.</p> <p>שכרו של גרג משתלם לו על בסיס של חודש. לפיכך, הוא "עובד במשכורת".</p> <p>לפי תקנה 7 לתקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים והתפטרות שרואים אותה כפיטורים) - "חלה הפחתה בשכרו של עובד אשר כתוצאה ממנה קטן שכרו האחרון יראו כשכר אחרון לגבי התקופה שלפני ההפחתה את שכרו של העובד ערב ההפחתה".</p> <p>חבות פיצויי הפיטורים של המעסיק:</p> <p>תקופה ראשונה: ₪ 65,420 = 5 שנים × 13,084 שכר אחרון לגבי התקופה שלפני ההפחתה</p> <p>תקופה שנייה: ₪ 11,596 = 1 שנה × 11,596 שכר אחרון לגבי התקופה שאחרי ההפחתה</p> <p>סה"כ: ₪ 77,016</p> <p style="text-align: right;">תשובה ד.</p>															

<p>גרג עבד 11 חודשים ברציפות אצל מעסיק אחד ופוטר (בתום 11 חודשי עבודה).</p> <p>האם גרג זכאי לקבל ממעסיקו שְפִיטָרוֹ פִּיצוּי פִּיטוּרִים? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מִבִּין המשפטים הַבָּאִים)</p> <p>א. כן, מאחר שפוטר סמוך לפני סוף שנת עבודה ראשונה. ב. לא, מאחר שלא עבד אצל המעסיק שנה אחת ברציפות. ג. כן, אלא אם כן הוכח שהפיטורים לא נעשו מתוך כוונה להימנע מחובת תשלום פיצויי פיטורים. ד. לא, אלא אם כן נקבעה מראש, בהסכם, זכאותו של גרג לפיצויי פיטורים ללא כל תנאי.</p>	<p>שאלה מספר 27.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק פיצויי פיטורים - ס' 1, ס' 3.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 1(א) לחוק פיצויי פיטורים - "מי שעבד שנה אחת ברציפות - ובעובד עונתי שתי עונות בשתי שנים רצופות - אצל מעסיק אחד או במקום עבודה אחד ופוטר, זכאי לקבל ממעסיקו שפיטרו פיצויי פיטורים".</p> <p>לפי ס' 3 לחוק האמור - "פיטורים סמוך לפני סוף שנת עבודה ראשונה, יראו אותם - אם לא הוכח היפוכו של דבר - כאילו נעשו מתוך כוונה להימנע מחובת תשלום פיצויי פיטורים ואין פיטורים כאלה פוגעים בזכות הפיצויים".</p> <p>כלומר, גרג זכאי לקבל ממעסיקו שפיטרו פיצויי פיטורים, אלא אם כן הוכח שהפיטורים לא נעשו מתוך כוונה להימנע מחובת תשלום פיצויי פיטורים.</p> <p>הרחבת ההסבר: "בהתאם לפסיקה, יש לפרש את המונח "סמוך" בהתאם לנסיבותיו של כל עניין. אנו סבורים, כי אין מקום לקבוע שסעיף 3 לחוק פיצויי פיטורים חל רק בתנאי שהעובד הועסק לפחות 11 חודשים, וייתכנו מקרים בהם עובד יהיה זכאי לפיצויי פיטורים, גם אם הועסק פרק זמן קצר יותר. אם מתברר כי המעביד מעסיק עובדים בשיטת "הדלת המסתובבת", דהיינו: מעסיק עובדים לפרק זמן קרוב לשנה; מסיים את העסקתם ללא סיבה הקשורה לתפקודם או לצרכי העבודה, אלא רק על מנת להימנע מתשלום זכויות המגיעות לעובדים לאחר שנת עבודה מלאה (פיצויי פיטורים, דמי הבראה); ומקבל עובדים חדשים במקומם, יש מקום לפסוק פיצויי פיטורים גם אם תקופת ההעסקה הייתה קצרה מ- 11 חודשים. במקרה בו בית הדין משוכנע כי סיום העסקתו של העובד נעשה רק על מנת להימנע מתשלום פיצויי פיטורים, והעובד הועסק פרק זמן של קרוב לשנה, יש תחולה לסעיף 3 לחוק פיצויי פיטורים גם אם העובד הועסק תקופה קצרה יותר מ- 11 חודשים." [עע (ארצי) 420/06 ליאוניד קוגן נ' כפיר ביטחון ומיגון אלקטרוני בע"מ].</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>ג</p>

<p>מעסיקו של גרג החליט לפטרו מעבודתו והוא מבקש לתת לו (לגג) הודעה מוקדמת לפיטורים. האם הודעה כאמור, לפי הוראות החוק הנוגע לעניין, צריכה להינתן בכתב? (בחרי/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. לא. הודעה כאמור יכולה להינתן בעל פה. ב. כן, ובלבד שגרג עבד שנה אחת ברציפות אצל אותו מעסיק או באותו מקום עבודה. ג. לא, אלא אם כן נקבעה חובת הודעה כזו בכתב, במסגרת הסכם קיבוצי או בחוזה אישי. ד. כן. הודעה כאמור תינתן בכתב.</p>	שאלה מספר 28.
פתרון	
חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות - ס' 2	סעיפים רלוונטיים
<p>לפי ס' 2 לחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות:</p> <p>(א) מעסיק המבקש לפטר עובד ייתן לו הודעה מוקדמת לפיטורים, לפי הוראות חוק זה. (ב) עובד המבקש להתפטר מעבודתו ייתן למעסיקו הודעה מוקדמת להתפטרות, לפי הוראות חוק זה. (ג) הודעה כאמור בסעיף זה תינתן בכתב ותציין את יום הוצאת ההודעה ואת יום הכניסה לתוקף של הפיטורים או ההתפטרות, לפי הענין, והכל בהתאם להוראות חוק זה. תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>ד</p>

<p>שכרו של גרג משתלם לו על בסיס של ימי עבודה. שבוע עבודתו הוא בן 5 ימים (א-ה'). דמי מחלה משולמים לו לפי חוק דמי מחלה. תקופת זכאותו לדמי מחלה, בתום חודש 11/2015, עמדה על 71.74 ימים. בחודש 12/2015 לא עבד אצל מעסיקו בכל ימי העבודה שפאָטוֹ חודש (אלא רק בחלקם). מתוך 23 ימי עבודה אָפְשָׁרִיִּים, שְׁאֵמֹר היה לעבוד באותו חודש, עבד רק 17 ימים. 6 ימים, בהם חל חג החנוכה, גרג נעדר ללא סיבה מוצדקת (לא היה זכאי לשכר או לכל תשלום אחר שדינו כדין שכר בעד ימי היעדרותו אלה).</p> <p>מהי, לפי חוק דמי מחלה, תקופת זכאותו לדמי מחלה בתום חודש 12/2015 ?</p> <p>א. 72.92 ימים ב. 73.24 ימים ג. 72.76 ימים ד. 72.85 ימים</p>	<p>שאלה מספר 29.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק דמי מחלה - ס' 4.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 4 לחוק דמי מחלה -</p> <p>" (א) <u>תקופת הזכאות לדמי מחלה לא תעלה על תקופה מצטברת של יום וחצי לכל חודש עבודה מלא שהעובד עבד אצל אותו מעסיק או באותו מקום עבודה החל מהיום שבו חל עליו חוק זה ולא יותר מ-90 יום, בניכוי התקופה שבעדה קיבל העובד דמי מחלה על פי חוק זה.</u></p> <p>(ב) <u>עובד שבחודש פלוני לא עבד אצל אותו מעסיק או באותו מקום עבודה בכל ימי העבודה שבאותו חודש, יראו, לענין סעיף קטן (א), 25 ימי עבודה כחודש עבודה מלא, ואם נהוג במקום העבודה שבוע עבודה בן חמישה ימים - 21⅓ ימי עבודה, וחלק של חודש עבודה מלא יזכה את העובד בדמי מחלה יחסיים.</u></p> <p>(ג) התקופה שבה קיים לגבי עובד ביטוח דמי מחלה על-פי הוראות סעיפים 8 ו-9 לא תובא בחשבון לענין חישוב תקופת הזכאות המקסימלית לדמי מחלה, אולם תקופת זכאותו לדמי מחלה של עובד שנעשה לגביו ביטוח כאמור, תעמוד לו לגבי כל תקופת מחלה שבעדה אין הוא זכאי לתשלום בהתאם לתנאי הביטוח, למעט תקופת המתנה או אכשרה לדמי מחלה המתחייבת מתנאי הביטוח.</p> <p>(ד) שר העבודה, באישור ועדת העבודה של הכנסת, רשאי להתקין תקנות בדבר שיטת חישוב תקופת הזכאות ובדבר תקופות עבודה והפסקות עבודה שיובאו בחשבון לענין זה, ובלבד שיראו כעבודה גם כל הפסקה בעבודה שבעדה זכאי העובד לשכר או לתשלום אחר שדינו כדין שכר. "</p> <p>בחודש 12/2015 גרג לא עבד (אצל אותו מעסיק או באותו מקום עבודה) בכל ימי העבודה שבאותו חודש (23 ימים), אלא רק 17 ימים.</p> <p>מאחר ששבוע עבודתו הוא בן 5 ימים ומאחר שעבד פחות מ-21⅓ ימי עבודה, הוא זכאי לדמי מחלה יחסיים בעד חודש 12/2015. כלומר, ליחס בין הימים שעבד באותו חודש (או שהיה זכאי לשכר או לכל תשלום אחר שדינו כדין שכר בעדם) למספר 21⅓, מוכפל ב-1.5 ימי זכאות לדמי מחלה (להם היה זכאי אם היה עובד בכל ימי העבודה שבאותו החודש, או לפחות 21⅓ ימים).</p> <p>תקופת הזכאות לדמי מחלה של גרג בתום חודש 12/2015 -</p> <p>תק' זכאות לדמי מחלה בתום חודש 11/2015 : 71.74 ימים תוס' זכאות לדמי מחלה בעד חודש 12/2015 : <u>1.18 ימים</u> = $17 / 21⅓ \times 1.5$ תק' זכאות לדמי מחלה בתום חודש 12/2015 : <u>72.92 ימים</u></p> <p>תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>א</p>

<p>שכר עבודתה של נטי משתלם לה על בסיס חודש. מעסיקה קיבל ב-29/4/15 צו עיקול על שכרה, עד לסכום של 8,842 ₪, בשל חוב מסחרי. נטי נשואה + ילד שבשנת המס 2015 מלאו לו שנתיים. בן זוגה לא עובד (הוא מטפל בילדם). שכרה ברוטו, בתלוש 4/2015 - 12,919 ₪. משכר זה, המעסיק חייב לנכות מס הכנסה בסך 837.00 ₪ (לפי פקודת מס הכנסה), דמי ביטוח לאומי בסך 537.63 ₪ (לפי חוק הביטוח הלאומי) ודמי ביטוח בריאות בסך 540.39 ₪ (לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי).</p> <p>מהו הסכום שיעוקל משכרה זה של נטי, לפי חוק הגנת השכר (סכום מעוגל)? [לצורך חישובים, היעזרו במידע שבעמוד 5 בטבלאות הביטוח הלאומי שחולקו לכם.]</p> <p>א. 8,842 ₪ ב. 7,901 ₪ ג. 3,230 ₪ ד. 7,242 ₪</p>	<p>שאלה מספר 30.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הגנת השכר - ס' 8(א). טור ג' בתוספת השניה לחוק הבטחת הכנסה.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 8(א) לחוק הגנת השכר, "משכר העבודה החדשי לא יהיה ניתן לעיקול, להעברה או לשעבוד סכום השווה לגימלה בשיעור הנקוב בטור ג' בתוספת השניה לחוק הבטחת הכנסה, תשמ"א-1981, שהיתה משתלמת בחודש שקדם לתשלום השכר לאותו עובד לפי הרכב משפחתו אילו היה זכאי לגימלה כאמור; היה הסכום האמור יותר מ-80% משכר העבודה החדשי, יקטן הסכום שאינו ניתן לעיקול, להעברה או לשעבוד כדי 80% משכר העבודה החדשי; לענין זה, "שכר העבודה החדשי" - שכר העבודה החדשי הנותר אחרי ניכוי תשלום אשר המעסיק חייב לנכותו משכר עבודה על פי חיקוק".</p> <p>"שכר העבודה החדשי" של נטי, לענין ס' 8(א) לחוק הגנת השכר, הנותר אחרי ניכוי תשלום אשר המעסיק חייב לנכותו משכר עבודה על פי חיקוק - 11,003.98 ₪.</p> <p>$11,003.98 ₪ = 540.39 ₪ \text{ דמי ביטוח בריאות} - 537.63 ₪ \text{ דמי ביטוח לאומי} - 837.00 ₪ \text{ מס הכנסה} - 12,919 ₪ \text{ ברוטו}$</p> <p>לפי ס' 8(ב) לחוק הגנת השכר - "סעיף קטן (א) אינו חל על עיקול, העברה או שעבוד לשם תשלום מזונות".</p> <p>הסכום שיש לעקל לפי צו העיקול (8,842 ₪) לא נועד לתשלום מזונות. לפיכך, הוראות ס' 8(א) חלות עליו.</p> <p>לפי נתוני השאלה, הרכב משפחתה של נטי הוא "שני בני זוג שעמם ילד".</p> <p>לפי טור ג' בתוספת השניה לחוק הבטחת הכנסה, הסכום שלא ניתן לעקל משכר עבודתו של עובד, שהרכב משפחתו הוא "שני בני זוג שעמם ילד", הוא "43.5% מהסכום הבסיסי", כלומר 3,762 ₪ (סכום מעוגל):</p> <p>$3,762 ₪ \text{ סכום מעוגל} = 3,761.88 ₪ = 8,648 ₪ \text{ הסכום הבסיסי} \times 43.5\%$</p> <p>סכום זה לא גבוה מ-80% מ"שכר העבודה החדשי" של נטי:</p> <p>$3,762 > 8,803.18 = 11,003.98 ₪ \text{ שכר העבודה החדשי של נטי} \times 80\%$</p> <p>לפיכך, סכום השווה ל-3,762 ₪ לא יהיה ניתן לעיקול, להעברה או לשעבוד משכר העבודה החדשי של נטי.</p> <p>הסכום שיעוקל משכרה (סכום מעוגל) -</p> <p>7,242 ₪ = [8,842 החוב ; (3,762 = 7,242 לא ניתן לעקל - 11,004 שכר אחרי ניכויי חובה)] min</p> <p>תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>ד</p>

שאלה מספר 31.

גרג, עובד בשכר (שעתו), התחיל לעבוד ב-1/1/2011 אצל מעסיקו. שבוע העבודה שלו, במקום עבודתו, הוא בן 5 ימים (ימים א'-ה'). גרג לא עובד בחגי ישראל. לוח השנה לחודש 4/2015 -

יום א	יום ב	יום ג	יום ד	יום ה	יום ו	שבת
29/03	30/03	31/03	1/04	2/04	3/04	4/04 פסח
5/04	6/04	7/04	8/04	9/04 ערב שביעי של פסח	10/04 שביעי של פסח	11/04
12/04	13/04	14/04	15/04	16/04 יום השואה	17/04	18/04
19/04	20/04	21/04	22/04 יום הזיכרון	23/04 יום העצמאות	24/04	25/04
26/04	27/04	28/04	29/04	30/04	1/05	2/05

ביום הזיכרון (22/4/2015) מקום העבודה היה סגור וכל העובדים, כולל גרג, הוצאו לחופשה. אם, לְמַעַט יום הזיכרון, גרג לא החסיר ימי עבודה ב-4/2015, בְּעֵד כמה ימי חג היה על המעסיק לשלם לו דמי חגים בתלוש 4/2015, לפי צו ההרחבה הנוגע לעניין?

- א. 1 ימי חג.
- ב. 0 ימי חג.
- ג. 2 ימי חג.
- ד. 3 ימי חג.

פתרון

סעיפים רלוונטיים צו הרחבה - הסכם מסגרת.

הסבר הפתרון לפי סעיף 7(א) לצו הרחבה - הסכם מסגרת, הן בדמי חגים של עובד שאיננו עובד במשכורת (חודשי):

א " עובד לאחר 3 חודשי עבודה במקום העבודה שלא נעדר מהעבודה סמוך ליום החג (יום לפני החג ויום אחרי החג), אלא בהסכמת המעסיק, יהיה הזכאי לתשלום מלא בעבור 9 ימי חג (2 ימי ראש השנה, יום הכיפורים, 2 ימי סוכות, 2 ימי פסח, חג שבועות ויום העצמאות). עובד לא יהיה זכאי לימי חג החלים בשבת. "

גרג, עובד בשכר (שעתו), עובד במקום עבודתו יותר מ-3 חודשים. לפיכך, הוא זכאי לדמי חגים. ב-4/2015 חלו 3 ימי חג - פסח, שביעי של פסח ויום העצמאות. פסח (פסח 1) חל בשבת. לפיכך, גרג לא זכאי לדמי חגים בְּשָׁל יום חג זה.

על פי ההלכה הפסוקה, "עובד יומי שעובד בקביעות בימים א' - ה', אינו זכאי לדמי חג בעד יום חג שחל ביום שישי. ממילא עובד כאמור לא הפסיד יום עבודה בשל חג שחל ביום שישי. את צו ההרחבה יש לפרש כקובע זכאות לכך שעובד המפסיד יום עבודה בשל חג מבין תשעת החגים הנקובים בצו ההרחבה, זכאי לתשלום דמי חגים בגין החג האמור" [עע (ארצי) 21920-02-13 דיאמנט צעצועים בע"מ נ' ולנטינה פרנצב].

"נקודת המוצא שלנו היא, שדמי החגים נועדו לפצות עובד יומי, שאינו עובד בחגים, ואינו מקבל תמורה עבורם, שכן עובד יומי אינו זכאי לקבל שכר עבור ימים שלא עבד בהם. צו ההרחבה בא להשוות את העובדים היומיים לעובדים החודשיים המקבלים תמורה עבור ימי חג בהם לא עבדו. הרציונל העומד מאחורי תשלום דמי חגים אלו הוא, שהעובדים יזכו במנוחה בימי החגים מבלי ששכרם יגרע כתוצאה מכך" [ע"ע (ארצי) 300360/98 נחום צמח - ש.א.ש קרל זינגר צפון (1986) בע"מ].

שביעי של פסח (פסח 2) חל ביום ו', שאינו יום עבודה אצל גרג [שבוע העבודה שלו הוא בן 5 ימים (ימים א'-ה')]. לפיכך, הוא לא זכאי לדמי חגים גם בְּשָׁל יום חג זה.

גרג לא נעדר סמוך ליום העצמאות (יום לפני החג ויום אחרי החג), אלא "בהסכמת המעסיק". לפיכך, הוא זכאי לדמי חגים בעד יום חג אחד (יום העצמאות) בתלוש 4/2015.

תשובה א.

<p>שכרו של גרג משתלם לו על בסיס של חודש. דמי מחלה משולמים לו לפי חוק דמי מחלה. תקופת המחלה הֶצְבֹּנָה שלו - 5 ימים. ב-5/6/2015 המעסיק נתן לו הודעה מוקדמת לפיטורים, לפי חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות. לפי ההודעה, הפיטורים יכנסו לתוקף ב-21/6/2015. הֶחֱל ב-18/6/2015 גרג נְעָדָר עקב מְחֵלָה. גרג מְסָר למעסיק אישור מחלה לתקופה של 7 ימים. מתי, בְּנִסְבוֹת שתוארו לעיל, יִכְנָסוּ פיטוריו של גרג לתוקף?</p> <p>א. 26/6/2015. ב. 25/6/2015. ג. 21/6/2015. ד. 23/6/2015.</p>	<p>שאלה מספר 32.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק דמי מחלה - ס' 4א.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לְפִי ס' 4א לחוק דמי מחלה :</p> <p>" (א) מעסיק לא יפטר עובד שנעדר מעבודתו עקב מחלתו, במהלך תקופת הזכאות לדמי מחלה הצבורה לו לפי חוק זה או לפי הסכם קיבוצי, וזאת עד לתקופת הזכאות המקסימלית לפי סעיף 4.</p> <p>(ב) הוראות סעיף זה לא יחולו באחד מאלה:</p> <p>(1) המעסיק נתן לעובד הודעה מוקדמת לפיטורים לפי חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א-2001, בטרם נעדר העובד עקב מחלתו;</p> <p>(2) מקום עבודתו של העובד פסק מלפעול או שהמעסיק הוכרז פושט רגל לפי פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ס-1980, ואם הוא תאגיד - ניתן צו פירוק לפי פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983; לעניין זה, "פסק מלפעול" - הפסקת פעילות שאינה זמנית.</p> <p>(ג) בסעיף זה, "עובד" - לרבות עובד שעניין תשלום לתקופת מחלה מוסדר לגביו על פי הסכם קיבוצי. "</p> <p>מאחר שהמעסיק נתן לגרג הודעה מוקדמת לפיטורים לפי חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות בטרם נעדר עקב מחלתו, יכנסו פיטוריו לתוקף במועד, כלומר ב-<u>21/6/2015</u>.</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>ג</p>

<p>מעסיקו של גרג העמיד לרשותו רכב צמוד לשימושו (מיום שהתחיל לעבוד אצלו, ב-1/7/2014). גרג נוסע בכל יום מביתו לעבודה ובחזרה ברכב הצמוד. מחיר נסיעה באוטובוס ציבורי בין ביתו לעבודתו - 7.90 ₪ לכל כיוון. מחיר כרטיס "חופשי חודשי" הפולל את אזור מגוריו ואת מקום עבודתו - 286 ₪. בחודש 9/2015 גרג עבד 20 ימים בפועל.</p> <p>אם שיעור החזר הוצאות הנסיעה המרבי הנקוב בס' 2 לצו ההרחבה הנ"ל הוא 26.40 ₪ ליום עבודה, מהו סכום דמי הנסיעות שעל המעביד לשלם לגרג (אם פקלל) בגין חודש זה?</p> <p>א. 528 ₪ ב. 0 ₪ ג. 286 ₪ ד. 316 ₪</p>	<p>שאלה מספר 33.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הסכמים קיבוציים - ס' 20, ס' 22, ס' 30. צו ההרחבה בדבר השתתפות המעביד בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לכאורה, הזכות לקצובת נסיעה, מכוח צו ההרחבה בדבר השתתפות המעסיק בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה, היא חלק מחוזה העבודה האינדיבידואלי שבין העובד לבין המעביד, וזכות זאת אינה ניתנת לוותר. ברם, "אל מול זכות קוגנטית זו של העובד עומדת הפרוגטיבה הניהולית של המעסיק בכל הנוגע להסדרת הגעתם של העובדים למקום העבודה. במסגרתה, רשאי המעסיק "לארגן הסדרי הסעה לאתרי העבודה: בהסעת החברה, תחבורה ציבורית, רכבים צמודים של עובדים או שימוש ברכבם תמורת תשלום אחזקת הרכב" [עע 1192/01 ציון דלל נ' אלקטרה (ישראל) בע"מ].</p> <p>לפי ס' 6 לצו ההרחבה האמור - "החזר הוצאות לא ישולם למי שמוסע לעבודה על חשבון המעסיק או מטעמו". ניתן לראות בגרג, שלשימושו הועמד רכב צמוד, כמי שמוסע לעבודה על חשבון המעסיק.</p> <p>הסכם עבודה אישי יכול גם לכלול הוראה שונה מזו שבהסכם קיבוצי או צו הרחבה, ככל שההוראה השונה מטיבה עם העובד ומעניקה לו תנאים טובים יותר.</p> <p>בעוד שקצובת הנסיעה מכוח צו ההרחבה האמור באה לשפות את העובד רק על נסיעה מביתו לעבודה ובחזרה, הרכב הצמוד שהועמד לרשותו יכול לשמש אותו הן לאותה מטרה והן למטרות נוספות. כלומר, מבחינה מהותית, הרכב הצמוד כולל בתוכו גם השתתפות בהוצאות נסיעתו של העובד לעבודה וממנה. לפיכך, ניתן לומר שטובת ההנאה מהרכב הצמוד אינה נופלת מבחינה מהותית מדמי הנסיעות (ולמען הסר ספק, גם לא מבחינת המידה).</p> <p>לפיכך, המעסיק לא חייב לשלם לגרג כל סכום נוסף שהוא, בגין הוצאות נסיעה לעבודה ובחזרה.</p> <p>ר' לעניין גם: דב"ע (ארצי) לה/4-1 רשות הנמלים נ' יהונתן ברקת. עב (ת"א) 300678/99 גל ארז נ' נשואה זנקס בע"מ ונשואה זנקס ניהול השקעות בע"מ.</p> <p>תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>ב</p>

<p>נטי, עובדת בהיקף משרה של 70%, התחילה לעבוד אצל מעסיקה הפרטי ב-1/2/2000. על שני הצדדים תלויות הוראות צו ההרחבה בדבר תשלום דמי הבראה. המעסיק משלם דמי הבראה בכל חודש. בתלוש 9/2015 הוא משלם דמי הבראה בעד התקופה שמ-1/9/2015 ועד 30/9/2015. יצוין שבכל חודש 9/2015 נטי היתה בחופשה שנתית וקיבלה דמי חופשה (בעד כל אותו החודש).</p> <p>אם מחיר יום הבראה הוא 378 ₪, לפי צו ההרחבה הנ"ל, מהו סכום דמי הבראה המגיע לנטי בתלוש 9/2015?</p> <p>א. 0.00 ₪ ב. 198.45 ₪ ג. 283.50 ₪ ד. 176.40 ₪</p>	<p>שאלה מספר 34.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>ההסכם הקיבוצי הכללי בדבר תשלום דמי הבראה וצו ההרחבה.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>בתלוש 9/2015 נטי זכאית לדמי הבראה בעד חודש 9/2015 (כלומר בעד שמ-1/9/2015 ועד 30/9/2015).</p> <p>חודש זה מהווה חלק משנת העבודה ה-16 של נטי (שהתחילה ב-1/2/15 ומסתיימת ב-31/1/16). בשל שנת העבודה ה-16 יש לשלם לעובד 9 ימי הבראה.</p> <p>לעובדים במשרה חלקית תשלום קצובת הבראה באופן יחסי לחלקיות המשרה. לקביעת תקופת הזכאות לא תובא בחישוב היעדרות בשל חופשה ללא תשלום וכל היעדרות אחרת בה לא מתקיימים יחסי עובד ומעביד. נטי לא שהתה בחופשה ללא תשלום בחודש 9/2015. כמו כן, בכל אותו חודש התקיימו יחסי עבודה בינה לבין מעסיקה.</p> <p>לפיכך, יש לשלם לנטי, בתלוש 9/2015, קצובת הבראה בשל חודש אחד כדלהלן:</p> <p><u>198.45 ₪</u> = 70% חלקיות המשרה × 1 / 12 חודשים בשנת העבודה × 9 ימי הבראה × 378 תעריף תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>ב</p>

<p>שאלה מספר 35.</p> <p>גרג פרש מעבודתו אצל מעסיק א' ב-31/12/14, בגיל פרישת חובה. החל ב-1/1/15 הוא מקבל קצבת זיקנה מהמוסד לביטוח לאומי (על פי פרק ביטוח זקנה וביטוח שאירים בחוק הביטוח הלאומי). קיצבת הזיקנה האמורה היא הקיצבה היחידה שגרג זכאי לה. ב-1/9/15 התחיל לעבוד אצל מעסיק ב'. בכל הקשור לביטוח עובדיו, פועל מעסיק ב' על פי הוראות צו הרחבה (נוסח משולב) לפנסיה חובה. גרג לא היה מבוטח בביטוח פנסיוני כלשהו, כשהתקבל לעבודה אצל מעסיק ב'.</p> <p>בחר/י את המשפט הנכון ביותר מִפִּיִן המשפטים הבאים:</p> <p>א. הצו האמור לא חל על גרג. לפיכך, הוא לא זכאי לביטוח פנסיוני ולביצוע הפרשות אצל מעסיק ב'.</p> <p>ב. גרג זכאי לביצוע ההפרשות לביטוח הפנסיוני החל מהיום הראשון לעבודתו אצל מעסיק ב'. ההפרשות יבוצעו לאחר 3 חודשי עבודה, רטרואקטיבית ל-1/9/2015.</p> <p>ג. גרג זכאי לביצוע ההפרשות לביטוח הפנסיוני החל מהיום הראשון לעבודתו אצל מעסיק ב'. ההפרשות יבוצעו בתום שנת המס 2015, רטרואקטיבית ל-1/9/2015.</p> <p>ד. גרג יהיה זכאי לביטוח הפנסיוני ולביצוע ההפרשות על פי צו זה, מִיִּד בתום 6 חודשים מתחילת העבודה אצל מעסיק ב'.</p>	
<p>פתרון</p>	
<p>סעיפים רלוונטיים</p> <p>צו הרחבה (נוסח משולב) לפנסיה חובה</p>	
<p>הסבר הפתרון</p> <p>גרג פרש מעבודתו אצל מעסיק א' בגיל פרישת חובה. הוא מקבל קצבת זיקנה מהמוסד לביטוח לאומי (על פי פרק ביטוח זקנה וביטוח שאירים בחוק הביטוח הלאומי). קיצבת זו היא הקיצבה היחידה שגרג זכאי לה.</p> <p>ב-1/9/2015 התחיל לעבוד אצל מעסיק חדש - מעסיק ב'. גרג לא היה מבוטח בביטוח פנסיוני כלשהו, כשהתקבל לעבודה אצל מעסיק זה.</p> <p>לפי פסקה 6 בסעיף 4(א) לצו הרחבה (נוסח משולב) לפנסיה חובה, הצו לא יחול על "מי שפרש מעבודתו בגיל פרישת חובה ומקבל קיצבה. 'קיצבה' בסעיף זה - למעט קצבאות וגמלאות מהמוסד לביטוח לאומי".</p> <p>כלומר, הצו האמור חל על גרג.</p> <p>בנסיבות האמורות, לפי סעיף 6(ה) לצו, <u>גרג יהיה זכאי לביטוח הפנסיוני ולביצוע ההפרשות על פי צו זה, מִיִּד בתום 6 חודשים מתחילת העבודה אצל מעסיק ב'.</u></p> <p>תשובה ד.</p>	<p>ד</p>

שאלה מספר 36.

שכרו של גרג משתלם לו על בסיס שעות עבודה - 58 ש"ח לכל שעה רגילה. שבוע עבודתו, במקום עבודתו, הוא בן 6 ימים (א'-ו'). תחום יום עבודה רגיל שלו - 8 שעות עבודה. בכל יום, במחצית יום העבודה, מופסקת העבודה למנוחה ולסעודה למשך 45 דקות רצופות. בעת ההפסקה, גרג רשאי לצאת מהמקום שבו הוא עובד. זמן ההפסקה לא נחשב כחלק משעות העבודה. להלן רישום מתוך שרון הנוכחות של גרג, בשבוע שהחל ב-9/8/2015 והסתיים ב-14/8/2015:

יום	א'	ב'	ג'	ד'	ה'	ו'
9/8/2015	04:00	04:30	13:30	15:45	13:00	14/8/2015
10/8/2015	04:00	04:30	13:30	15:45	13:00	14/8/2015
11/8/2015	04:00	04:30	13:30	15:45	13:00	14/8/2015
12/8/2015	04:00	04:30	13:30	15:45	13:00	14/8/2015
13/8/2015	04:00	04:30	13:30	15:45	13:00	14/8/2015
14/8/2015	04:00	04:30	13:30	15:45	13:00	14/8/2015

מהו השכר שיש לשלם לגרג בעד שעות עבודתו בשבוע זה?

- א. לא פחות מ-3,501.75 ש"ח
- ב. לא פחות מ-3,494.50 ש"ח
- ג. לא פחות מ-3,436.50 ש"ח
- ד. לא פחות מ-3,400.25 ש"ח

פתרון

חוק שעות עבודה ומנוחה - ס' 1, 2, 16, 20. צו הרחבה - הסכם מסגרת (2000).

סעיפים רלוונטיים

"שעות עבודה", כהגדרתן בחוק שעות עבודה ומנוחה - "הזמן שבו עומד העובד לרשות העבודה, לרבות הפסקות קצרות ומוסקמות הניתנות לעובד להחלפת כוח ואויר... חוץ מהפסקות על פי סעיף 20".

מאחר שבכל יום הופסקה העבודה למנוחה ולסעודה למשך 45 דקות רצופות, ובעת ההפסקה רשאי היה גרג לצאת מהמקום שבו הוא עובד, נוהג המעסיק כדין (לפי ס' 20 לחוק שעות עבודה ומנוחה) כשאינו מחשיב את זמן ההפסקה כחלק משעות העבודה.

שבוע העבודה של גרג הוא בן 6 ימים (ימים א'-ו'). תחום יום עבודה - 8 שעות עבודה. תחום שבוע עבודה - 43 שעות.

בימים א' ו-ד' גרג עבד "עבודת לילה" (שפירושה - עבודה ששתי שעות ממנה, לפחות, הן בתחום השעות שבין 22:00 ובין 06:00). יום ו', בו עבד, היה יום שלפני המנוחה השבועית.

דרך חישוב סה"כ השעות מכניסה עד יציאה ביום עבודה:

סה"כ שעות = (60 / דקת יציאה) - שעת יציאה - (60 / דקת כניסה) + שעת כניסה
 דוגמת חישוב סה"כ שעות מכניסה עד יציאה ביום ב' - $10.25 = 30 / 60 - 4 - 45 / 60 + 14$

חישוב השכר שיש לשלם לגרג בעד שעות עבודתו בשבוע זה:

יום	כניסה	יציאה	סה"כ שעות הפסקה	סה"כ שעות עבודה	מצטבר שעות עבודה רגילות בשבוע	שעות נוספות 125%	שעות נוספות 150%
א	04:00	15:45	11.75	11.00	7.00 ^(א)	2.00	2.00
ב	04:30	14:45	10.25	9.50	8.00	1.50	-
ג	13:30	23:15	9.75	9.00	8.00	1.00	-
ד	15:45	24:00	8.25	7.50	7.00 ^(א)	0.50	-
ה	13:00	23:45	10.75	10.00	8.00	2.00	-
ו	08:00	17:45	9.75	9.00	5.00 ^(א)	2.00	2.00
סה"כ שעות					43.00	9.00	4.00
תעריף לשעה					58.00 ש"ח	72.50 ש"ח	87.00 ש"ח
תשלום					2,494.00 ש"ח	652.50 ש"ח	348.00 ש"ח
							סה"כ 3,494.50 ש"ח

^(א) עבודת לילה או עבודה ביום שלפני המנוחה השבועית.

תשובה ב.

<p>שאלה מספר 37.</p>	<p>גרג, בן ה-49, מועסק קבוע בהיקף משרה של 92%. גמול עבודתו משתלם לו על בסיס של חודש. בחודש 11/2015 עבד עבודה מלאה ולא נעדר מעבודתו. תלוש 11/2015 שלו (לפני בדיקת ההשלמה לשכר מינימום) הורכב מהתשלומים הבאים:</p> <p>1. שכר משולב ₪ 3,841</p> <p>2. תמריץ אי היעדרות, שמשלם לו בחודשים בהם לא נעדר מעבודתו, אף לא דקה אחת, מכל סיבה שהיא (בחודשים בהם תנאי זה לא מתקיים, הוא לא זכאי לגמול זה) ₪ 259</p> <p>3. תוספת "גשר", שמשלמת לו עקב עבודתו, בכל חודש באופן קבוע ₪ 178</p> <p>4. תוספת ותק ₪ 194</p> <p>מהו הסכום שעל המעסיק להוסיף בתלוש האמור, על מנת לעמוד בהוראות חוק שכר מינימום?</p> <p>א. 259 ₪ ב. 65 ₪ ג. 0 ₪ ד. 437 ₪</p>
<p>פתרון</p>	
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>חוק שכר מינימום - ס' 1, ס' 2, ס' 3.</p>
<p>הסבר הפתרון</p> <p>א</p> <p>לפי ס' 2 לחוק שכר מינימום:</p> <p>" (א) עובד שמלאו לו 18 שנים (להלן - עובד) המועסק במשרה מלאה, כנהוג במקום עבודתו, זכאי לקבל ממעסיקו שכר עבודה שלא יפחת משכר המינימום לחודש, שכר המינימום היומי או שכר המינימום לשעה, הכל לפי הענין.</p> <p>(ב) עובד המועסק במשרה חלקית זכאי לשכר מינימום חלקי שיחושב יחסית לחלקיות משרתו.</p> <p>(ג) נעדר עובד מעבודתו, יקטן שכר המינימום שהוא זכאי לו לפי סעיף קטן (א), בשיעור יחסי לזמן היעדרו, ואולם אם הוא זכאי לקבל תשלום בעד זמן ההיעדרות לפי דין, חוזה עבודה, הסכם קיבוצי, צו הרחבה או הסדר קיבוצי אחר או לפי ההוראות המחייבות קופת גמל (בסעיף זה - ההסדר), יהיה התשלום לפי ההוראות ההסדר. "</p> <p>לפי ס' 3 לחוק שכר מינימום:</p> <p>" (א) השכר שיובא בחשבון לענין סעיף 2 יהיה שכר העבודה שמשלם מעסיק לעובדו, בעד יום עבודה רגיל כנהוג במקום עבודתו.</p> <p>(ב) לענין סעיף קטן (א) יבואו בחשבון רכיבי השכר הבאים:</p> <p>(1) שכר יסוד או שכר משולב;</p> <p>(2) תוספת יוקר אם איננה כלולה בשכר המשולב;</p> <p>(3) תוספת קבועה המשתלמת לעובד עקב עבודתו;</p> <p>(4) רכיב שכר כאמור בפסקאות (1) עד (3) או לפי סעיף קטן (ד) שאינו בא בחשבון שכר המינימום מכוח חוזה עבודה, הסכם קיבוצי או הסדר, קיבוצי או אישי (בסעיף זה תוספת מוחרגת);</p> <p>(5) הפרשי הוראת השעה; בסעיף זה - "הפרשי הוראת השעה" - הפרש החיובי, אם קיים, בין הסכום הבסיסי ובין הסכום המתקבל מרכיבי השכר האחרים המובאים בחשבון בחישוב שכר מינימום לפי סעיף קטן זה או סעיף קטן (ד), לפי העניין, למעט תוספת מוחרגת;</p> <p>"הסכום הבסיסי" - סכום שכר המינימום אשר העובד היה זכאי לו אלמלא הוראת השעה, כפי שהוא מעודכן במועדים האמורים בסעיף 4(6).</p> <p>ואולם לא יובאו בחשבון תוספת משפחה, תוספת ותק, תוספת בשל עבודה במשמרות, פרמיה מדודה, מוסכמת, קבועה או קבוצתית, משכורת י"ג, מענקים על בסיס שנתי, והחזר הוצאות לרבות הוצאות כלכלה, אש"ל ונסיעות שמשלם המעסיק.</p> <p>(ד) לא היה שכרו של עובד משתלם לפי הרכיבים המנויים בסעיף קטן (ב) (1) ו-(2), או לפי חלק מהם, יחושב השכר לענין סעיף קטן (א) לפי שכר העבודה הרגיל הכולל את התוספת המוחרגת בלא תוספות אחרות.</p> <p>(ה) עובד זכאי להפרשי הוראת השעה; דין הפרשי הוראת השעה כדין השלמת השכר אשר היתה משתלמת לעובד לפי חוק זה כתוצאה מחישוב שכר המינימום אלמלא הוראת השעה.</p> <p>(ו) הוראות סעיף זה אשר קובעות שתוספת מוחרגת תובא בחשבון בחישוב שכר מינימום, יחולו על אף האמור בכל דין, לרבות הוראות סעיף 11, והוראות מכוח חוזה עבודה, הסכם קיבוצי או הסדר, קיבוצי או אישי. "</p> <p>כתשלום המותנה בתנאי או במצב, כך שאם אין מתקיים התנאי או משתנה המצב - חדל התשלום, רכיב השכר המכונה "תמריץ אי היעדרות" מהווה "תוספת". ככזה, הוא לא מהווה חלק מהשכר שיובא בחשבון לענין סעיף 2 לחוק. גם "תוספת הותק" לא תובא בחשבון לענין ס' 2.</p> <p>שכרו של גרג שיובא בחשבון לענין סעיף 2 לחוק שכר מינימום - 4,019 ₪</p> <p>4,019 ₪ = 178 תוספת הגשר, המשתלמת לגרג עקב עבודתו באופן קבוע + 3,841 שכר משולב</p> <p>גרג מועסק במשרה חלקית, בשיעור של 92%. לפיכך, הוא זכאי לשכר מינימום חלקי כלהלן -</p> <p>4,278 ₪ = 92% חלקיות המשרה × 4,650 שכר המינימום למשרה מלאה</p> <p>הסכום שעל המעסיק להוסיף לגרג בתלוש 11/2015, על מנת לעמוד בהוראות חוק שכר מינימום:</p> <p>259 ₪ = 4,019 השכר שהובא בחשבון לענין ס' 2 לחוק - 4,278 שכר המינימום</p> <p>תשובה א.</p>	

<p>נטי עובדת אצל מעסיקה היחיד, שבוע עבודה מלא, כְּנִהוּג במקום עבודתה, 3.5 שעות ביום. נטי בהריון. עד 30/4/2015 נעדרה מעבודתה 17 שעות, לְשֵׁם בדיקות רפואיות שְׁנִרְתִּיּוֹת הקשורות בהריון, שנעשו על ידי רופא נשים (מומחה ביילוד ובגינקולוגיה). בחודש 5/2015 נעדרה 25 שעות לצורך בדיקות כְּאֵלֶּה, הקשורות בהריון. למעט שעות אלה, נטי לא נעדרה מעבודתה.</p> <p>לפי החוק הרלוונטי, כמה שעות זכאית נטי להיעדר מעבודתה, בחודש 5/2015, ללא ניכוי משכר עבודתה, לְשֵׁם הבדיקות האמורות?</p> <p>א. 0 שעות. ב. 25 שעות. ג. 23 שעות. ד. 3 שעות.</p>	<p>שאלה מספר 38.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>חוק עבודת נשים - ס' 7(ה)</p>
<p>לפי ס' 7(ה) לחוק עבודת נשים:</p> <p>" (1) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (ג) (1), רשאית עובדת להיעדר מעבודתה, ללא ניכוי משכר עבודתה, לשם פיקוח רפואי במשך חודשי ההריון ובדיקות רפואיות שגרתיות הקשורות בהריון הנעשים על ידי רופא נשים או הנעשים בתחנה לבריאות האם והילד שאישר משרד הבריאות (להלן - התחנה), לרבות בדיקות שגרתיות כאמור הנערכות מחוץ לתחנה על פי הפניית התחנה;</p> <p>בפסקה זו, "רופא נשים" - רופא מורשה בעל תואר מומחה ביילוד ובגינקולוגיה שניתן לו על פי פקודת הרופאים [נוסח חדש], תשל"ז-1976 (להלן - הפקודה), או רופא מורשה המתמחה לקראת קבלת התואר האמור, במוסד מוכר לפי הפקודה, בפיקוחו של רופא בעל התואר האמור;</p> <p>(1) <u>תקופת היעדרות מהעבודה כאמור בפסקה (1), לא תעלה על אחת מאלה:</u></p> <p>(א) לגבי אשה העובדת שבוע עבודה מלא, כנהוג במקום עבודתה, יותר מארבע שעות ביום - 40 שעות במשך חדשי הריונה;</p> <p>(ב) <u>לגבי אשה העובדת עד ארבע שעות ביום, שבוע עבודה מלא כנהוג במקום עבודתה - 20 שעות במשך חדשי הריונה;</u></p> <p>(3) שר העבודה רשאי, באישור ועדת העבודה של הכנסת, לקבוע בתקנות -</p> <p>(א) הוראות לביצוע פסקאות (1) ו-(2);</p> <p>(ב) לגבי סוגי עובדות ובאזורים שיקבע - מספר שעות אחר להיעדרות עובדת מעבודתה כאמור ובלבד שלא יפחת מהאמור בפסקה (2);</p> <p>(ג) הוראות משלימות בדבר זכותה של אשה העובדת אצל יותר ממעסיק אחד להיעדר מעבודתה כאמור בפסקה (1), כאילו היתה עובדת אצל מעסיק אחד לענין האמור בפסקה (2). "</p> <p>נטי עובדת שבוע עבודה מלא, כְּנִהוּג במקום עבודתה, 3.5 שעות ביום. לאחר שעד 30/4/2015 נעדרה מעבודתה 17 שעות, לצורך בדיקות רפואיות שְׁנִרְתִּיּוֹת הקשורות בהריון, נותרה לה זכות להיעדר 3 שעות בלבד, לצורך בדיקות כאלה, במשך יתרת תקופת הריונה.</p> <p>3 שעות יתרת זכאות לפי החוק > 25 שעות היעדרות ב-5/2015 לצורך בדיקות רפואיות הקשורות בהריון</p> <p>תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>ד</p>

<p>שכרו של גרג משתלם לו על בסיס של חודש. ב-8/6/2015 הודיע לו המעסיק שהוא מתבקש לצאת ב-25/8/2015 לחופשה של 16 ימים (יתרת ימי החופשה העומדת לזכותו של גרג), עד (כולל) 9/9/2015. גרג קיבל את הוראת המעסיק, אך דרש להקדים את תשלום דמי החופשה, כך שישולמו לו לכל המאוחר שני ימים לפני תחילת החופשה.</p> <p>האם, לפי חוק חופשה שנתית, חייב המעסיק להענות לדרישתו של גרג? (בחרי את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. כן, אבל אין צורך אם חל על הצדדים הסכם קיבוצי המעניק לגרג זכות זו. ב. לא. דמי החופשה ישולמו לגרג לא לפני שיחזור לעבודה סדירה, בתום החופשה. ג. כן. בנסיבות שתוארו בשאלה, המעסיק חייב להענות לדרישתו של גרג. ד. לא. דמי החופשה ישולמו לגרג ביום שבו היו משלמים לו את שכרו, אילו לא יצא לחופשה והוסיף לעבוד.</p>	<p>שאלה מספר 39.</p>
<p style="text-align: center;">פתרון</p>	
<p>חוק חופשה שנתית - ס' 11.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 11 לחוק חופשה שנתית - "דמי החופשה ישולמו לכל המאוחר ביום שבו היו משלמים לעובד את שכרו, אילו לא יצא לחופשה והוסיף לעבוד; אך אם העובד יוצא לחופשה של שבעה ימים לפחות, ודרש להקדים את תשלום דמי החופשה - ישולמו לכל המאוחר שני ימים לפני תחילת החופשה".</p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p style="text-align: right;">ג</p>

שאלה מספר 40.

גרג התחיל לעבוד אצל מעסיקו ב-13/8. שכר עבודתו השתלם לו על בסיס של חודש. על הצדדים חל צו הרחבה (נוסח משולב) לפנסיה חובה. מאחר שהתקבל לעבודה כשהוא מבוטח בביטוח פנסיוני, גרג היה זכאי לביצוע הפרשות החל מהיום הראשון לעבודתו. המעסיק פעל על פי הוראות צו ההרחבה. ההפרשות לקרן הפנסיה בוצעו לאחר 3 חודשי עבודה, קטרואקטיבית ליום תחילת עבודתו של גרג אצל המעסיק.

השכר שפוטח בקרן הפנסיה היה שכר היסוד ששולם לגרג, שהיה בגובה השכר הממוצע במשק. שיעורי ההפרשות מהשכר המפוטח היו בהתאם לטבלה שבסעיף 6(ד) בצו ההרחבה הנ"ל.

בנוסף על שכר היסוד, שולמה לגרג תוספת מקצועית בסך 1,650 ₪ בכל חודש. בגין התוספת המקצועית לא הפריש המעסיק לקרן פנסיה.

ב-30/11/2015 גרג פוטח. שכרו המפוטח היה 9,260 ₪ (שכר היסוד, בגובה השכר הממוצע במשק). השכר שלא היה מבוטח - 1,650 ₪ (התוספת המקצועית שהוזכרה לעיל).

הסכום שנצבר (כולל רווחים) במרכיב הפיצויים בקרן הפנסיה, במועד הפיטורים - 15,557 ₪.

מהו סכום פיצויי הפיטורים שעל המעסיק להשלים לגרג לפי חוק פיצויי פיטורים ותקנותיו? (סכום מקורב ומעוגל)

- א. 10,363 ₪
- ב. 6,513 ₪
- ג. 11,752 ₪
- ד. 9,900 ₪

פתרון

סעיפים רלוונטיים

חוק פיצויי פיטורים - ס' 1(א), ס' 12(א), ס' 14.
תקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים והתפטרות שרואים אותה כפיטורים) - תק' 1.
צו הרחבה (נוסח משולב) לפנסיה חובה.

הסבר הפתרון

לפי צו הרחבה (נוסח משולב) לפנסיה חובה, החל על הצדדים, תשלומי המעביד לפי צו זה לפיצויי פיטורים בשיעורים המפורטים בטבלה שבסעיף 6(ד) לצו (בטור "פיצויי פיטורים") יבואו במקום תשלום פיצויי פיטורים בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים, בגין השכר, הרכיבים, התקופות והשיעורים שבגינם נעשתה ההפרשה.

השכר המבוטח - 9,260 ₪ בחודש, בוסס על שכר היסוד ששולם לגרג. שכר היסוד, שהיה בכל תקופת העבודה בגובה השכר הממוצע במשק, היה גם השכר המרבי בגינו חלה חובת הביטוח הפנסיוני, לפי סעיף 6(ג) בצו ההרחבה (נוסח משולב) לפנסיה חובה.

גרג עבד אצל מעסיקו מ-13/8 ועד שפוטח ב-30/11/2015. כלומר, שנתיים ו-4 חודשים (28 חודשים). מאחר שעבד שנה אחת לפחות ברציפות אצל מעסיקו ופוטח, הוא זכאי לקבל פיצויי פיטורים.

לפי תקנה 1(ב) לתקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים והתפטרות שרואים אותה כפיטורים) - "נכללת בשכר עבודה תוספת מחלקתית או תוספת מקצועית, יראו תוספות אלה כחלק משכר היסוד". כלומר, התוספת המקצועית ששולמה לגרג, בסך 1,650 ₪ בחודש, מהווה חלק משכר העבודה המובא בחשבון שכר העבודה לעניין תקנות אלה. בגין התוספת המקצועית לא הפריש המעסיק לקרן פנסיה.

שיעורי ההפרשות מהשכר המפוטח היו בהתאם לטבלה שבסעיף 6(ד) בצו ההרחבה הנ"ל -

החל ביום... ואילך	הפרשות מעביד	הפרשות עובד	לפיצויים	סה"כ
1.1.2013	5%	5%	5%	15.0%
1.1.2014	6%	5.5%	6%	17.5%

שיעור ההפרשה למרכיב הפיצויים בקרן הפנסיה, בשנת 2013, עמד על 5%. לפיכך, תשלומי המעסיק לקרן הפנסיה, בשנה זו, באים במקום 60% מפיצויי הפיטורים המגיעים לגרג, בגין השכר והתקופה בגינם נעשתה ההפרשה. (60% = 5% / 8.33333%)

שיעור ההפרשה למרכיב הפיצויים בקרן הפנסיה, החל ב-1/1/2014, עמד על 6%. לפיכך, תשלומי המעסיק לקרן הפנסיה, החל מחודש זה, באים במקום 72% מפיצויי הפיטורים המגיעים לגרג, בגין השכר והתקופה בגינם נעשתה ההפרשה. (72% = 6% / 8.33333%)

החישוב (מקורב ומעוגל):

1. בגין התוספת המקצועית, המהווה חלק מהשכר לענין חישוב פיצויי פיטורים, על המעסיק להשלים - $3,850 \text{ ₪} = 12 / 28 \text{ חודשים} \times 1,650$
2. בגין 5 חודשים בשנת 2013 בהם שולמו כספים לקרן הפנסיה, בגין שכר היסוד, יש להשלים $1,543 \text{ ₪} = 12 \times 5 \text{ חודשים} \times 40\%$
3. בגין 23 חודשים, החל ב-1/1/14, בהם שולמו כספים לקרן הפנסיה, בגין שכר היסוד, יש להשלים $4,970 \text{ ₪} = 12 \times 23 \text{ חודשים} \times 28\%$

סה"כ על המעסיק להשלים לגרג (סכום מקורב ומעוגל) 10,363 ₪

תשובה א.

ביטוח לאומי

<p>תלוש 12/2015 של גרג, עובד שכיר בן 49, הורָפָב מְהַסְכוּמִים הבאים :</p> <p>1. שכר יסוד ₪ 6,520</p> <p>2. דמי הבראה בגין חודש 12/2015 ₪ 252</p> <p>3. תשלום בגין "בגדי עבודה" שְהוּתָר לַגְרַג כְהוּצָאָה ₪ 283</p> <p>מאחר שגרג הוא תושב קבע באילת ועובד בה (כל הכנסתו נובעת משכר שהופק באילת), הותר לו זיכוי ממס לתושבי אילת. עקב הזיכוי האמור, לא נוכח משכרו, בכל שנת 2015, מס הכנסה.</p> <p>מהו שכרו של גרג שיובא בחשבון לעניין דמי ביטוח (המשתלמים לפי הוראה מהוראות סעיף 335 לחוק הביטוח הלאומי) בחודש זה?</p> <p>א. 6,772 ₪</p> <p>ב. 0 ₪</p> <p>ג. 7,055 ₪</p> <p>ד. 6,520 ₪</p>	<p>שאלה מספר 41.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הביטוח הלאומי - ס' 344, ס' 348. לוח י"א.</p> <p>תקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח), התשנ"ה-1995 - תק' 2.</p> <p>ס' (2)2 לפקודת מס הכנסה.</p> <p>הנחיות המוסד לביטוח לאומי.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 344(א) לחוק הביטוח הלאומי - "יראו כהכנסתו החודשית של עובד את הכנסתו בְּעַד החודש שקדם ל- 1 בחודש שבו חל מועד התשלום, מהמקורות המפורטים בסעיף (2)2 לפקודת מס הכנסה..."</p> <p>לפי סעיף (2)2(א) לפקודת מס הכנסה, "הַכְנָסֶת עֲבוֹדָה" היא :</p> <p>" השתכרות או ריווח מעבודה; כל טובת הנאה או קצובה שניתנו לעובד ממעבידו; תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו, לְרַבּוֹת תְּשׁוּלוּמִים בְּשֵׁל החזקת רכב או טלפון, נסיעות לחוץ לארץ או רכישת ספרות מקצועית או ביגוד, אִךְ לְמַעַט תְּשׁוּלוּמִים קְאָמוֹר הַמוֹתְרִים לְעוֹבֵד כְּהוּצָאָה; שווי של שימוש ברכב או ברדיו טלפון נייד שהועמד לרשותו של העובד; והכל - בְּיַן שְׁנֵיתָנוּ בְּכֶסֶף וּבְיַן בְּשׁוּוֹה כֶּסֶף, בְּיַן שְׁנֵיתָנוּ לְעוֹבֵד בְּמִישְׁרִין או בְּעִקְפִין או שְׁנֵיתָנוּ לְאַחַר לְטוֹבָתוּ; "</p> <p>לפי תקנה 2 לתקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח), "לא ישולמו דמי ביטוח מהכנסת עובד הפטורה ממס לפי הפקודה למעט הכנסה לפי סעיף (5)9, (11) ו-(12) לפקודה.</p> <p>תשלום ביגוד שְהוּתָר לַגְרַג כְּהוּצָאָה, לא מהווה הכנסה בידיו לפי ס' (2)2 לפקודה.</p> <p>שאר הסכומים שנכללו בתלוש 12/2015 של גרג (שכר יסוד ודמי הבראה) מהווים הכנסה לפי ס' (2)2 לפקודה, ולא נקבע בהנחיות המוסד לביטוח לאומי שהם פטורים מדמי ביטוח.</p> <p>[למען הסר ספק, זיכויים, כמו אלה הניתנים מכוח ס' 34 ו-36 (נקודות זיכוי), וכמו הזיכוי שהותר לגרג בשל היותו תושב אילת, כל אלה זיכויי מס המובאים בחשבון כנגד מס ההכנסה שעליו לשלם לאותה שנה. כלומר, הם מופחתים מהמס שעליו לשלם, אך לא מהכנסתו. הם אינם משפיעים על שכרו לענין דמי ביטוח.]</p> <p>סך הרכיבים החייבים בדמי ביטוח בתלוש 12/2015 של גרג -</p> $6,772 \text{ ₪} = 252 \text{ דמי הבראה} + 6,520 \text{ שכר יסוד}$ <p>לפי ס' 348(א) לחוק הביטוח הלאומי - "לענין דמי ביטוח המשתלמים לפי הוראה מהוראות סעיף 335 לא יבוא בחשבון סכום ההכנסה של המבוטח העולה על הסכום המרבי המתקבל לפי האמור בלוח י"א".</p> <p>לפי האמור בלוח י"א, ההכנסה המרבית לענין דמי ביטוח בעד עובד שכיר לחודש - "הסכום הבסיסי, כפול 5".</p> $8,648 \times 5 = 43,240 \text{ ₪}$ <p>שכרו של גרג שיובא בחשבון לענין דמי ביטוח בחודש 12/2015 (השכר החייב בדמי ביטוח):</p> $\min (6,772 \text{ ₪}; 43,240) = 6,772 \text{ ₪}$ <p>תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>א</p>

<p>גרג, בן ה-63, עבד ברציפות, כשכיר, אצל מעסיק א', מ-29/5/14 ועד (כולל) 2/10/14, ופוטר. מייד לאחר פיטוריו ממעסיק א', גרג נסע לטיול בחו"ל, עד 29/3/15. ב-30/3/15 התחיל לעבוד כשכיר אצל מעסיק ב', אצלו עבד ברציפות עד (כולל) 31/8/15, אז פוטר גם ממעסיק זה. החל ב-1/9/15 גרג מובטל. יצוין שעד 1/9/15 גרג לא קיבל מעולם דמי אבטלה מהמוסד לביטוח לאומי.</p> <p>האם גרג השלים את תקופת האכשרה לגבי תקופת האבטלה האמורה? (בחרי את המשפט הנכון ביותר מפיין המשפטים הפאים)</p> <p>א. לא, מאחר שלא שולמו עבורו דמי ביטוח אבטלה בעד 12 חודשים שקדמו לפיטוריו. ב. כן. גרג השלים את תקופת האכשרה לגבי תקופת האבטלה האמורה. ג. לא, מאחר שלא שולמו עבורו דמי ביטוח אבטלה בעד 18 חודשים שקדמו לפיטוריו. ד. כן, ובלבד שגרג שילם, עבור עצמו, דמי ביטוח אבטלה בעד החודשים בהם טייל בחו"ל.</p>	<p>שאלה מספר 42.</p>																																							
<p style="text-align: center;">פתרון</p>																																								
<p>חוק הביטוח הלאומי - ס' 161.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>																																							
<p>לפי סעיף 160(א) לחוק הביטוח הלאומי - "דמי אבטלה ישולמו למבוטח שהוא מובטל, אשר השלים את תקופת האכשרה כמוגדר בסעיף 161 ומלאו לו 20 שנים (בפרק זה - זכאי), וטרם הגיע לגיל הקבוע לגביו, בהתאם לחודש לידתו, בחלק ב' בלוח א'".</p> <p>לפי חלק ב' בלוח א', הגיל המרבי לביטוח אבטלה ולתשלום דמי אבטלה למבוטח שנולד בחודש מאי 1942 ואילך - גיל 67.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p style="text-align: right;">ב</p>																																							
<p>תקופת האכשרה הנדרשת למי שהתייצב בשירות התעסוקה החל ב-1.4.2014:</p>																																								
<p>לפי סעיף 161 לחוק הביטוח הלאומי -</p>																																								
<p>"(א) לענין סימן זה, תקופת האכשרה לגבי תקופת אבטלה פלונית היא 12 חודשים קלנדריים שבעדם שולמו דמי ביטוח אבטלה, בעד אחד או יותר מהימים בחודש, בתוך 18 החודשים בתכופ לתאריך הקובע.</p>																																								
<p>(ב) (בוטל).</p>																																								
<p>(ג) בתקופת האכשרה של מובטל ייכללו, אף ללא תשלום דמי ביטוח -</p>																																								
<p>(1) ימי אבל במשפחה שמטעמי דת או נוהג לא עבד בהם (להלן - ימי אבל);</p>																																								
<p>(2) ימי שירות סדיר על פי חוק שירות בטחון - עד שישה חודשי שירות כאמור, או ימי שירות מילואים בצבא הגנה לישראל;</p>																																								
<p>(3) ימי מחלה שבעדם היה העובד זכאי לדמי מחלה כמשמעותם לפי חוק דמי מחלה, התשל"ו-</p>																																								
<p>1976.</p>																																								
<p>(ד) (בוטל).</p>																																								
<p>(ה) השלים מבוטח את תקופת האכשרה כנדרש בסעיף קטן (א), לא תידרש ממנו תקופת אכשרה במשך שנים עשר החודשים שלאחר התאריך הקובע שלגביו השלים את תקופת האכשרה ולגבי מבוטח מיוחד ימנו את 12 החודשים האמורים, בלי למנות בהם תקופה של 24 חודשים, לכל היותר, בין מועד פתיחת העסק לבין מועד סגירתו.</p>																																								
<p>(ו) תקופת עבודה המזכה במענק לפי הוראות סעיף 174א לא תיחשב כתקופת אכשרה."</p>																																								
<p>חודשים קלנדריים שבעדם שולמו דמי ביטוח אבטלה, בגין גרג, בעד אחד או יותר מהימים בחודש, בתוך 18 החודשים בתכופ לתאריך הקובע:</p>																																								
<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th></th> <th>ינו'</th> <th>פבר'</th> <th>מרץ</th> <th>אפר'</th> <th>מאי</th> <th>יוני</th> <th>יולי</th> <th>אוג'</th> <th>ספט'</th> <th>אוק'</th> <th>נוב'</th> <th>דצמ'</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2014</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2015</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		ינו'	פבר'	מרץ	אפר'	מאי	יוני	יולי	אוג'	ספט'	אוק'	נוב'	דצמ'	2014					X	X	X	X	X	X			2015			X	X	X	X	X	X					
	ינו'	פבר'	מרץ	אפר'	מאי	יוני	יולי	אוג'	ספט'	אוק'	נוב'	דצמ'																												
2014					X	X	X	X	X	X																														
2015			X	X	X	X	X	X																																
<p>כלומר, 12 חודשים קלנדריים, בתוך 18 החודשים בתכופ לתאריך הקובע, שולמו עבור גרג דמי ביטוח אבטלה, בעד אחד או יותר מהימים בחודש.</p>																																								
<p>לפיכך, גרג השלים את תקופת האכשרה לגבי תקופת האבטלה האמורה.</p>																																								
<p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>																																								

<p>גרג, בן ה-26, עובד כשכיר אצל שני מעסיקים. שכר 11/2015 שלו אצל כל אחד מהם:</p> <p>1. מעסיק עיקרי - 3,913 ₪. 2. מעסיק מְשָׁנִי - 2,203 ₪.</p> <p>אם גרג עשה תיאום דמי ביטוח, מהו סך כל דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות שיועברו למוסד לביטוח לאומי על ידי שני מעסיקיו, בְּגִין שכר 11/2015 (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 612 ₪ ב. 473 ₪ ג. 425 ₪ ד. 494 ₪</p>	<p>שאלה מספר 43.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הביטוח הלאומי - פרק ט"ו - דמי ביטוח. תקנות הביטוח הלאומי (תשלום וניכוי דמי ביטוח משכר מבוטח העובד אצל מעבידים שונים). חוק ביטוח בריאות ממלכתי - ס' 14, 15. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (שיעורים מופחתים של דמי ביטוח בריאות). טבלאות הביטוח הלאומי</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>גרג נמנה על סוג העובדים הבא, לענין תשלום דמי הביטוח: עובדים "תושבי ישראל" שמלאו להם 18 שנה וטרם הגיעו ל"גיל הפרישה".</p> <p>גרג עשה תיאום דמי ביטוח. סך השכר החייב בְּדָמֵי ביטוח אצל שני מעסיקיו:</p> $\min [6,116 ₪ = (3,913 + 2,203) ; 43,240 \text{ ההכנסה המְרָבֶּית לתשלום ד.ב.}]$ <p>סך דמי הביטוח אשר יְנוֹכָה משכרו אצל שני מעסיקיו ביחד, בגין שכר 11/2015 (חלק עובד):</p> $261.66 ₪ = 12.00\% \text{ ד.ב. בשיעור מלא } \times (6,116 - 5,556) + 3.50\% \text{ ד.ב. בשיעור מופחת } \times 5,556$ <p>לפי ס' 342(ב) לחוק הביטוח הלאומי, "המעביד חייב בתשלום דמי ביטוח בְּעֵד עובדו; היה המבוטח עובד אצל מעבידים שונים ישלם כל אחד מהם את דמי הביטוח כאילו הוא בלבד היה מעבידו..."</p> <p>מעסיק עיקרי: השכר החייב בְּדָמֵי ביטוח:</p> $\min (3,913 ₪ = 3,913 ; 43,240 \text{ ההכנסה המְרָבֶּית לתשלום ד.ב.})$ <p>ד.ב. (חלק מעסיק) שישלם המעסיק העיקרי:</p> $135 ₪ = 3.45\% \text{ ד"ב בשיעור מופחת } \times 3,913$ <p>מעסיק משני: השכר החייב בְּדָמֵי ביטוח:</p> $\min (2,203 ₪ = 2,203 ; 43,240 \text{ ההכנסה המְרָבֶּית לתשלום ד.ב.})$ <p>ד.ב. (חלק מעסיק) שישלם המעסיק המשני:</p> $76 ₪ = 3.45\% \text{ ד.ב. בשיעור מופחת } \times 2,203$ <p>סך כל דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות שיועברו למוסד לביטוח לאומי על ידי כל מעסיקיו, בְּגִין שכר 11/2015 של גרג:</p> $473 ₪ \text{ (מעוגל)} = 261.66 + 135.00 + 76.00 = 472.66 ₪$ <p>תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>ב</p>

<p>גרג, בן ה-69, עובד כשכיר זה 22 שנה אצל מעסיקו היחיד. גרג אינו מקבל קצבת זקנה מהמוסד לביטוח לאומי. שכרו ב-6/2015 - 26,868 ₪.</p> <p>מהו סך דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות שיועברו למוסד לביטוח לאומי על ידי מעסיקו, בגין שכר זה של גרג (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 1,653 ₪ ב. 3,877 ₪ ג. 2,289 ₪ ד. 4,489 ₪</p>	<p>שאלה מספר 44.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הביטוח הלאומי - פרק ט"ו - דמי ביטוח, לוח י"א חוק ביטוח בריאות ממלכתי - ס' 14, 15. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (שיעורים מופחתים של דמי ביטוח בריאות). טבלאות הביטוח הלאומי.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>הסבר הפתרון</p> <p>ב</p> <p>כמי שמלאו לו 69 שנים ואינו מקבל קצבת זקנה מהמוסד לביטוח לאומי, גרג נמנה על סוג העובדים הבא, לעניין תשלום דמי הביטוח: נשים וגברים בין "גיל הפרישה" ל"גיל הזכאות" לקצבת זקנה שאינם מקבלים קצבת זקנה.</p> <p>לפי ס' 348(א) לחוק הביטוח הלאומי - "לענין דמי ביטוח המשתלמים לפי הוראה מהוראות סעיף 335 לא יבוא בחשבון סכום ההכנסה של המבוטח העולה על הסכום המרבי המתקבל לפי האמור בלוח י"א".</p> <p>לפי האמור בלוח י"א, ההכנסה המרבית לעניין דמי ביטוח בעד עובד שכיר לחודש - "הסכום הבסיסי, כפול 5". $8,648 \times 5 = 43,240$ ₪</p> <p>שכרו של גרג שיובא בחשבון לעניין דמי ביטוח בחודש 6/2015 (השכר החייב בדמי ביטוח): $\min(26,868; 43,240)$ = 26,868 ₪</p> <p>דמי הביטוח שינוכו משכרו של גרג:</p> <p>187.24 ₪ = $5,556 \times 3.37\%$ הכנסה מְרָבִית לתשלום ד.ב. בשיעור המופחת $2,101.36$ ₪ = $(5,556 \times 9.86\%)$ בשיעור המופחת - השכר החייב בדמי ביטוח (<u>2,288.60</u> ₪)</p> <p>ד.ב. (חלק מעסיק) שישלם המעסיק:</p> <p>175.01 ₪ = $5,556 \times 3.15\%$ הכנסה מְרָבִית לתשלום ד.ב. בשיעור המופחת $1,412.99$ ₪ = $(5,556 \times 6.63\%)$ בשיעור המופחת - השכר החייב בדמי ביטוח (<u>1,588.00</u> ₪)</p> <p>סך כל דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות שיועברו למוסד לביטוח לאומי על ידי המעסיק, בגין שכר 6/2015 של גרג: <u>3,877</u> ₪ (מעוגל) = $3,876.60$ ₪ = $2,288.60 + 1,588.00$</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	

<p>נטי עובדת כשכירה אצל מעבידה היחיד זה 3 שנים. שכרה החודשי הרגיל - 12,350 ₪ בכל חודש. בתלוש 6/2015 קיבלה ממעבידה, בְּנוֹסָף לשכרה החודשי הרגיל, דמי הבראה בסך 2,268 ₪ (בעד התקופה שמ-1/7/2014 ועד 30/6/2015), ומענק חד-פעמי בסך של 648 ₪.</p> <p>מהי הכנסתה של נטי לְעֵינֵן תשלום דמי ביטוח לאומי בעד חודש 6/2015?</p> <p>א. 12,836 ₪ ב. 12,998 ₪ ג. 12,593 ₪ ד. 13,187 ₪</p>	<p>שאלה מספר 45.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>תקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח) חוק הביטוח הלאומי - ס' 348, לוח י"א.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>הסבר הפתרון</p> <p>לְפִי תקנה 1 לתקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח), "תשלום נוסף" הוא "שכר הניתן לעובד בְּנוֹסָף לשכר החודשי הרגיל, לְרִבּוֹת תשלומים שניתנו כבונוס או כמענק השתתפות ברווחי המעביד ולְמֵיט הפרשים".</p> <p>לְפִי התקנה שלעיל, השכר בסך 2,916 ₪ (2,268 דמי הבראה + 648 מענק חד פעמי) שניתן לנטי בְּנוֹסָף לשכרה החודשי הרגיל, הוא "תשלום נוסף".</p> <p>לְפִי תקנה 5 לתקנות האמורות, על תשלום נוסף יחולו, לְעֵינֵן תשלום דמי ביטוח, הוֹרָאוֹת אלה:</p> <p>" (1) אם שיעורו 25% או יותר או יותר משכר המינימום כהגדרתו בחוק שכר מינימום (להלן שכר המינימום) יחולק לשנים עשר, והסכום המתקבל מהחלוקה האמורה יצורף לשכר החודש שבו שולם ולשכר כל אחד מאחד עשר החודשים שקדמו לו; תשלום נוסף כאמור, ששולם לעובד שעבד אצל מעבידו פחות מאחד עשר החודשים שקדמו לחודש שבו שולם, יחולק במספר החודשים שבהם עבד העובד אצל אותו מעביד (להלן - חודשי העבודה הקודמים), והסכום המתקבל מהחלוקה האמורה יצורף לשכר החודשי הרגיל בְּעֵד כל אחד מחודשי העבודה הקודמים".</p> <p>(2) אם שיעורו נמוך מ-25% משכר המינימום, יצורף לשכר החודשי הרגיל בחודש שבו שולם. "</p> <p>שיעורו של "התשלום הנוסף" שקיבלה נטי ב-6/2015 הוא 62.71% משכר המינימום. $4,650 = 62.71\%$ שכר המינימום, כהגדרתו בחוק שכר מינימום / 2,916 התשלום הנוסף</p> <p>מאחר ששיעורו של "התשלום הנוסף" אינו נמוך מ-25% משכר המינימום, יחולו עליו, לְעֵינֵן תשלום דמי ביטוח, הוראות תקנה 5(1) שלעיל.</p> <p>נטי עבדה אצל מעבידה לא פחות מאחד עשר חודשים שקדמו לחודש שבו שולם "התשלום הנוסף". לפיכך, "התשלום הנוסף" יחולק לשנים עשר, והסכום המתקבל מהחלוקה האמורה יצורף לשכר החודש שבו שולם ולשכר כל אחד מאחד עשר החודשים שקדמו לו.</p> <p>$12,593 ₪ = (12 \text{ חודשי עבודה קודמים} / 2,916 \text{ תשלום נוסף}) + 12,350 \text{ שכר חודשי רגיל בחודש 6/2015}$</p> <p>לפי ס' 348(א) לחוק הביטוח הלאומי - "לענין דמי ביטוח המשתלמים לפי הוראה מהוראות סעיף 335 לא יבוא בחשבון סכום ההכנסה של המבוטח העולה על הסכום המרבי המתקבל לפי האמור בלוח י"א".</p> <p>הסכום המרבי המתקבל לפי האמור בלוח י"א (ההכנסה המרבית לענין דמי ביטוח) - 43,240 ₪ לחודש [מחושב לפי "הסכום הבסיסי" (8,648 ₪), כמול 5].</p> <p>$43,240$ הכנסה מְרִבִּית לענין דמי ביטוח < $12,593$ ₪ הכנסתה של נטי לענין תשלום דמי ביטוח ב-6/2015</p> <p>הכנסתה של נטי לְעֵינֵן תשלום דמי ביטוח לאומי בְּעֵד חודש 6/2015 - 12,593 ₪.</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>ג</p>

<p>גרג עובד כשכיר אצל מעסיקו היחיד זה שנה. ב-1/10/2015, נפגע בתאונה, גְבִיתוֹ, מְשַׁנֵּפֶל מְסוּלָם וְנִחְבֵּל בִּידוֹ וּבִרְגָלָיו. עֵקֶב הַתְּאֹנָה אֲבָד לוֹ כּוֹשֶׁר הַתְּפִקוּד בְּמִשְׁךְ 28 יָמִים בְּנוֹסֵף עַל יוֹם הַתְּאֹנָה. בְּכָל אֹתָם יָמִים הָיָה רְתוּק לְבֵיתוֹ, לֹא הָיָה מְסוּגֵל לְעֵבֹדָה כְּלִשְׁהִי וְלֹא עֵסֵק לְמַעֲשֵׂה בְעֵבֹדָה כְּלִשְׁהִי. הַמּוֹסָד לְבִיטוּחַ לְאוֹמֵי הַפֶּיֶר בּוֹ קָמִי שְׁעוֹמֵד בְּתִנְיָאֵי הַזְכָּאוֹת לְדַמֵי תְּאֹנָה (לְרֵאשׁוֹנָה בַחֲיִיו). הַכְּנַסְתּוֹ שֶׁל גֵּרָג בְּשִׁישָׁה הַחוֹדָשִׁים שֶׁקָדְמוּ ל־1/10/2015:</p>	<p>שאלה מספר 46.</p>														
<table border="1"> <thead> <tr> <th>חודש</th> <th>4/2015</th> <th>5/2015</th> <th>6/2015</th> <th>7/2015</th> <th>8/2015</th> <th>9/2015</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>הכנסה</td> <td>₪ 7,600</td> <td>₪ 7,713</td> <td>₪ 7,984</td> <td>₪ 9,248</td> <td>₪ 8,467</td> <td>₪ 9,465</td> </tr> </tbody> </table>	חודש	4/2015	5/2015	6/2015	7/2015	8/2015	9/2015	הכנסה	₪ 7,600	₪ 7,713	₪ 7,984	₪ 9,248	₪ 8,467	₪ 9,465	
חודש	4/2015	5/2015	6/2015	7/2015	8/2015	9/2015									
הכנסה	₪ 7,600	₪ 7,713	₪ 7,984	₪ 9,248	₪ 8,467	₪ 9,465									
<p>אם גרג לא זכאי לכל תשלום שהוא, מכל גורם שהוא (לרבות המעסיק), בעד תקופת אי-הכושר האמורה, מהו סכום דמי התאונה אותו הוא זכאי לקבל מהמוסד לביטוח לאומי?</p> <p>א. 5,889 ₪ ב. 3,171 ₪ ג. 6,342 ₪ ד. 8,456 ₪</p>															
<p align="center">פתרון</p>															
<p>חוק הביטוח הלאומי, פרק ו': ביטוח נפגעי תאונות, סימן ד': דמי פגיעה.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>														
<p>לפי סעיף 153(א) לחוק הביטוח הלאומי - "בעד שני הימים הראשונים שלאחר יום התאונה שבהם אבד למבוטח, שהוא עובד או עובד עצמאי, כושר התפקוד כתוצאה מתאונה, לא ישולמו דמי תאונה, אלא אם כן אבד לו כושר התפקוד כאמור 12 ימים לפחות בנוסף ליום התאונה".</p> <p>מֵאַחַר שֶׁאֲבָד לְגֵרָג כּוֹשֶׁר הַתְּפִקוּד בְּמִשְׁךְ 28 יָמִים שֶׁלֹּאֲחֵר יוֹם הַתְּאֹנָה, יִשׁוּלְמוּ לוֹ דַּמֵי תְּאֹנָה גַם בְּעֵד שְׁנֵי הַיָּמִים הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁלֹּאֲחֵר יוֹם הַתְּאֹנָה.</p> <p>לפי ס' 152 לחוק האמור - "דמי תאונה ישולמו בעד תקופה שלא תעלה על 90 ימים רצופים החל ביום שלאחר יום התאונה, ובלבד שלא ישולמו בשנת כספים אחת בעד יותר מ-90 ימים".</p> <p>כלומר, גרג יקבל דמי תאונה בעד 28 ימים.</p> <p>לפי ס' 154 לחוק, דמי תאונה ליום הם -</p> <p>" (1) לגבי מי שהיה ביום התאונה עובד או עובד עצמאי - כשיעור דמי הפגיעה ליום שהיו משתלמים לו לפי פרק ה' אילו נפגע בעבודה, אך לא פחות מהשיעור הקבוע בפסקה (2); פסקה זו לא תחול על עובד לשעה בעבודה שאינה לצורך עסקו או משלח ידו של מעביד ועל עובד עצמאי אלא אם כן בעת התאונה היו רשומים במוסד כאמור בסעיף 77;</p> <p>(2) לגבי מבוטח שפסקה (1) אינה חלה עליו - סכום השווה ל-25% מהסכום הבסיסי. "</p> <p>לפי ס' 98 לחוק הביטוח הלאומי -</p> <p>(א) שכר העבודה הרגיל הוא הסכום המתקבל מחלוקת הכנסת המבוטח, ברבע השנה שקדם ליום שפָּעְדוּ מְגִיעִים לְרֵאשׁוֹנָה דַּמֵי פְּגִיעָה, בְּתִשְׁעִים. (ב) לענין סעיף זה, "הכנסה" -</p> <p>(1) במבוטח לפי סעיף 75(א) - ההכנסה ששממנה מגיעים דמי ביטוח; (2) במבוטח אחר שלפי סעיף 75(א) - ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד רבע השנה האמור בסעיף קטן (א),</p> <p>והכל לרבות אותו סכום שהיו מגיעים ממנו דמי ביטוח אילו לא הסכום המרבי הקבוע לתשלום דמי ביטוח. "</p> <p>שכר העבודה הרגיל של גרג: $302 = (9,248 + 8,467 + 9,465) / 90$</p> <p>לפי ס' 97(א) לחוק, דמי פגיעה ליום הם שלושה רבעים משכר עבודתו הרגיל של המבוטח, אך לא יותר מ-75% מסכום השווה לסכום בסיסי 1 כפול 5, כשהוא מחולק ב-30.</p> <p>דמי התאונה ליום: $226.50 = 302 \times 75\%$</p> <p>נוודא שדמי התאונה אינם פחותים מהסכום המזערי ואינם עולים על התקרה:</p> <p>72.98 ₪ מינימום ב-1/2015 $(8,757 \times 25\% / 30)$ > 226.5 ₪ $> 1,094.63$ תקרה $(8,757 \times 5 \times 75\% / 30)$</p> <p>סה"כ דמי התאונה להם זכאי גרג: $226.5 = 28 \times$ ימים</p> <p align="right">תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p align="right">ג</p>														

שאלה מספר 48.																											
<p>גרג עובד אצל מעסיקו היחיד זה 9 שנים. ב-3/11/2015 יצא ל-23 ימי מילואים. להלן פרטי הכנסתו בעד 6 החודשים שקדמו ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>חודש</th> <th>5/2015</th> <th>6/2015</th> <th>7/2015</th> <th>8/2015</th> <th>9/2015</th> <th>10/2015</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ימי עבודה</td> <td>17</td> <td>22</td> <td>19</td> <td>21</td> <td>17</td> <td>18</td> </tr> <tr> <td>הכנסה</td> <td>5,277 ₪</td> <td>6,581 ₪</td> <td>5,662 ₪</td> <td>6,258 ₪</td> <td>5,066 ₪</td> <td>5,364 ₪</td> </tr> </tbody> </table> <p>מהו סכום תגמול המילואים לו זכאי גרג בעד תקופת מילואים זו (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 4,765 ₪ ב. 4,950 ₪ ג. 4,784 ₪ ד. 4,892 ₪</p>							חודש	5/2015	6/2015	7/2015	8/2015	9/2015	10/2015	ימי עבודה	17	22	19	21	17	18	הכנסה	5,277 ₪	6,581 ₪	5,662 ₪	6,258 ₪	5,066 ₪	5,364 ₪
חודש	5/2015	6/2015	7/2015	8/2015	9/2015	10/2015																					
ימי עבודה	17	22	19	21	17	18																					
הכנסה	5,277 ₪	6,581 ₪	5,662 ₪	6,258 ₪	5,066 ₪	5,364 ₪																					
פתרון																											
<p>סעיפים רלוונטיים</p> <p>לפי סעיף 271(א) לחוק הביטוח הלאומי, הימים בעדם ישולם תגמול למשרת במילואים:</p> <p>(1) לגבי שירות רצוף של שבעה ימי מילואים, לרבות כמה תקופות בנות שבעה ימים כל אחת - בעד כל יום מילואים;</p> <p>(2) היתה יתרת ימי השירות במילואים לאחר חישוב התגמול כאמור בפסקה (1), שישה ימים - בעד שבעה ימים; פחתה היתרה כאמור משישה ימים - בעד סך ימי המילואים הנוותרים כשהוא מוכפל ב-1.4.</p> <p>גרג שירת 23 ימים, שהם 3 תקופות בנות 7 ימים, ועוד יתרת ימי שירות של 2 ימים.</p> <p>לפי סעיף 271(א)(2), מאחר שיתרת ימי השירות כאמור פחתה משישה ימים, תוכפל יתרה זו ב-1.4. לפיכך, גרג זכאי לקבל תגמול מילואים בעד 23.8 ימי מילואים. $(21 + 2 \times 1.4 = 23.8)$</p> <p>חישוב סכום ההכנסה לענין תגמולי המילואים:</p> <p>לפי ס' 273 לחוק הביטוח הלאומי:</p> <p>"(א) (1) שכר העבודה הרגיל של עובד... הם סכום ההכנסה בעד רבע השנה שקדם ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים...; סכום ההכנסה המתקבל כאמור יחולק ב-90.</p> <p>(2) סכום ההכנסה לחודש לגבי כל חודש ברבעון, המחושב לענין פסקה (1), לא יפחת מ-68% מהסכום הבסיסי, אף אם לא עבד באותו חודש; (5,881 ₪ נכון ל-2015)</p> <p>(ב) לענין סעיף 272, מי שברבע השנה עבד פחות מ-60 ימים, יהיה שכר עבודתו הרגיל או הכנסתו הממוצעת, לפי הענין, סכום ההכנסה בעד שלושת החודשים שבחר לעצמו, מתוך ששת החודשים שקדמו ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים, והוראות סעיף קטן (א)(2) יחולו לגבי כל חודש שבחר לעצמו כאמור; חל פיצוי לאחר חודש שבחר, יוגדלו שכר העבודה הרגיל וההכנסה הממוצעת בעד אותו חודש בשיעור הפיצוי שחל לאחריו ועד סיום תקופת השירות; סכום ההכנסה המתקבל כאמור יחולק ב-90."</p> <p>ברבע השנה שקדם ל-1/11/2015, גרג עבד 56 ימים (18+17+21), כלומר, פחות מ-60 ימים. לפיכך, יהיה שכר עבודתו הרגיל סכום ההכנסה בעד שלושת החודשים שבחר לעצמו, מתוך ששת החודשים שקדמו ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים:</p> $18,720 ₪ = \max(5,881; 6,258) + \max(5,881; 5,662) + \max(5,881; 6,581)$ <p>נחלק את סכום ההכנסה ב-90, ונקבל את "שכר העבודה הרגיל" של גרג: $208 ₪ = 18,720 / 90$</p> <p>חישוב התגמול ליום:</p> <p>לפי ס' 272(א)(1) לחוק, שיעור התגמול ליום יהיה, למי שבתכוף לפני שירותו במילואים היה עובד - שכר העבודה הרגיל.</p> <p>לפי ס' 272(ב) לחוק, לא יפחת שיעור התגמול ליום מהתגמול המזערי (68% מ"הסכום הבסיסי לחודש", מחולק בשלושים, כלומר 196.03 ₪) ולא יעלה על התגמול המרבי (הסכום הבסיסי כפול 5, כשהוא מחולק ב-30, כלומר 1,441.33 ₪).</p> <p>התגמול ליום: $208 ₪ = [196.03 \text{ תג' מזערי}; 1,441.33 \text{ תג' מרבי}; 208 \text{ שכר רגיל}] \max$</p> <p>תוצאה: גרג זכאי לתגמול בסך 4,950 ₪ בעד תקופת שירותו במילואים.</p> <p>4,950 ₪ מעוגל = 4,950.40 ₪ = 23.8 ימים × 208 התגמול ליום</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>																											

<p>שאלה מספר 49.</p>	<p>גרג, יליד 5/8/1959, עבד כשכיר (פועל יעור) אצל מעסיקו היחיד, עד שב-3/2015 נפגע תוך כדי עבודתו ועקב עבודתו. עקב הפגיעה בעבודה נפגע כושרו של גרג לעבודה וכתוצאה מכך הוא אינו מסוגל לעשות עבודה שכן גילו ומינו מסוגל לעשותה. עקב הפגיעה, נאלץ גרג לפרוש מעבודתו. גרג קיבל דמי פגיעה בעד 13 שבועות (9 ימים), בעד אותה פגיעה. לאחר שהגיש תביעה לגמלה, פנדרש ובזמן, המוסד לביטוח לאומי הכיר בו כנכה עבודה בדרגה יציבה של 100% (כלומר, נכה לצמיתות).</p> <p>האם גרג עשוי להיות זכאי לקצבה או מענק לנכה עבודה, לפי חוק הביטוח הלאומי? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. כן, ובלבד ששולמו בעדו דמי ביטוח נפגעי עבודה משכרו כעובד או ששילם דמי ביטוח נפגעי עבודה מהכנסתו כעובד עצמאי בעד 12 חודשים שקדמו ליום הפגיעה.</p> <p>ב. לא, מאחר שגרג קיבל, בקשר לאותה הפגיעה, דמי פגיעה בעד 13 שבועות.</p> <p>ג. כן, לאחר שנסתיימה תקופת דמי הפגיעה (לפי סימן ד' בפרק ביטוח נפגעי עבודה).</p> <p>ד. לא. גרג נחשב פְּמִי שפרש מעבודתו בגיל הפרישה. לפיכך, הוא זכאי לקצבת זקנה בלבד, לפי פרק ביטוח זקנה ושארים בחוק הביטוח הלאומי.</p>
	<p>פתרון</p>
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>חוק הביטוח הלאומי - פרק ביטוח נפגעי עבודה, סימן ה'.</p>
<p>הסבר הפתרון</p> <p style="text-align: right;">ג</p>	<p>על פי נתוני השאלה, גרג הגיש תביעה לגמלה לנכה עבודה, כנדרש ובזמן, והוכר על ידי המוסד לביטוח לאומי כ"נכה עבודה" כתוצאה מהפגיעה בעבודה, שדרגת נכותו היא דרגה יציבה של 100%.</p> <p>גרג קיבל דמי פגיעה בעד 13 שבועות, שהם התקופה המרבית לקבלת דמי פגיעה, בקשר לפגיעה אחת.</p> <p>לפי ס' 104(א) לחוק הביטוח הלאומי - "נסתיימה תקופת דמי הפגיעה לפי סימן ד' והמבוטח הגיש תביעה לגמלה לפי סימן זה ונמצא נכה עבודה כתוצאה מהפגיעה בעבודה, ישלם לו המוסד קצבה או מענק לפי סימן זה".</p> <p>כלומר, לאחר שנסתיימה תקופת דמי הפגיעה לפי סימן ד' בפרק ביטוח נפגעי עבודה, גרג זכאי לקצבה או מענק לנכה עבודה, לפי חוק הביטוח הלאומי.</p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>

<p>שאלה מספר 50.</p> <p>נטי עובדת כשכירה אצל מעסיקה היחיד זה 3 שנים. בחודש 8/2015 נעדרה מעבודתה 30 יום רצופים, עקב שמירת הריון. כשהגישה למוסד לביטוח לאומי את מסמכי התביעה לתשלום גמלה לשמירת הריון, הסתבר לה שב-6 החודשים האחרונים, המעסיק לא שילם ולא העביר למוסד לביטוח לאומי דמי ביטוח בעדה.</p> <p>האם זכותה של נטי לגמלה תיפגע, בנסיבות שתוארו לעיל? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מפיין המשפטים הפאים)</p> <p>א. כן, אלא אם כן המעסיק ישלם למוסד לביטוח לאומי את דמי הביטוח שבפיגור. ב. לא, אבל מכל סכום שהיא תהיה זכאית לו, ינוכה חוב דמי הביטוח שהיו אמורים להשתלם בעדה ולא שולמו במועדם. ג. כן, מאחר שהמעסיק לא שילם דמי ביטוח בעדה במשך תקופה העולה על 90 יום. ד. לא. לענין זכותה של נטי לגמלה - יראו את דמי הביטוח כאילו שולמו.</p>	
פתרון	
<p>סעיפים רלוונטיים</p> <p>חוק הביטוח הלאומי, ס' 342(ב), ס' 365.</p>	
<p>הסבר הפתרון</p> <p>לפי סעיף 342(ב) לחוק הביטוח הלאומי - "המעביד חייב בתשלום דמי ביטוח בעד עובדו..." לפי סעיף 365 לחוק זה - "היה אדם חייב לפי חוק זה לשלם דמי ביטוח בעד הזולת ולא שילמם, יראו, לענין הזכות לגמלה, כאילו שולמו". לפיכך, <u>לענין זכותה של נטי לגמלה - יראו את דמי הביטוח כאילו שולמו.</u> תשובה ד.</p>	ד